

A Pólya

A DEMOKRATA-LIBERÁLIS POLGÁRSÁG LAPJA

Előfizetési ára: egy évre 180.000 K. Egysszám ára: 4000 K Jugoszláviában 5 dinár, Ausztriában 5000 osztrák korona MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON	FŐMUNKATÁRS: VÁZSONYI VILMOS	Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST VIII, FÓHERCEG SÁNDOR UCCA 19 TELEFON: JÓZSEF 12-78
---	---	--

Erő van a passzivitásban!

Elmondta a Központi Demokrata Körben: VÁZSONYI VILMOS

Pontosan 20 esztendő suhant el azóta, hogy a házszabályok és az általános választójog kérdéseiben ebben az országban nagy választási küzdelmet folytattunk. Es különösen izgatatos volt a választási küzdelmünk ebben a korleletben, ahol 44 órány kereszttől nyílt szavazással és censzus választójog mellett megálltuk az ostromot az akkori kormány-párttal szemben. Már 20 esztendővel ezelőtt kapcsolatban volt egymással a házszabályrevízió és a választójogok kérdése. E két kérdés felett döntött Magyarország a választóközösségre akkor, amikor megtörtént a hibelletlen, hogy nyílt szavazással és censzus választójog mellett megkibútt az úgynevezett szabadlvpárt Magyarországon és elvesztette föbbségét.

Már 20 évvel ezelőtt is minden kénszerítő ok nélkül előráncigálták a házszabályrevízió kérdését és meg akarták valósítani a klotúrt. Már akkor rámutattunk mi az ellenzéken, hogy először szüntessék meg a nemzet klotúrt és engedjék be a választójogba azokat, akik onnan ki vannak rekesztve, először teremtsék meg a becsületes alkotmányos mérkőzés feltételeit és akkor, ha a parlament kétségelemlen a nemzet föbbségnek a képviselete, akkor a parlamenti föbbség joggal képviselheti, hogy érvesztessesse a maga akaratát. De mindaddig, amíg a föbbség csak akkor szent, ha bejutott a parlamentbe és nem szent odakint az országban, mindaddig kiáltó ellentét van a klotúr követése és a közzét, hogy a parlamenti föbbség, amely nem nevezett magáta nemzeti föbbség képviselőinek, — odabenn szintén a klotúr után kiáltó.

Aljúnk folyék a föbbségi uralom elvének alapjárát. De akkor ez a föbbségi uralmat először az országban kell megteremtetni. Ha a választásokon a nemzet minden tagja választó, aki el, becsületesen dolgozik és munkájával fenntartja ezt a hazát, ha így keletkezik a parlamenti föbbség, akkor ez a föbbség szent. Ha azonban az alkotmányos mérkőzés iránymint, gyűrt, meghamisított lehet akkor a Házban klotúrt csinálni nem szabad.

Ez volt a fölfogás már 20 évvel ezelőtt. Es ez a nagy választási megtörté a szabadelvű pártot, szétrobbantotta a föbbséget és föbbségre juttatta a nagy nemzeti koalíciót. Es a nagy választás az általános választójogok és a titkos szavazásnak jegyében folyt le. Megkibútt a szabadelvű párt és győzött az általános választójog, habár a censzus választójog alapján szavaztak. Mert az életet nem lehet papírosszavakkal eltorzítani a választást. Az alkotmányból kitagadott sokasága ott volt a mi táborunkban és szellem és erkölcsi erejével, lelkesedésével győzelemre vitte zászlóinkat. Es ha később bekövetkezett a koalíció bukása, ebben jelentékeny része volt annak, hogy a koalíció nem teljesítette azokat a reményeket, amelyekkel a küzdő tömegek győzelméhez fűzték, s nem valósította meg az igazi általános választójogot és a titkos szavazást.

Es ha kutatom a forradalom okait Magyarországon, akkor az európai nagy eseményeken kívül abban találok okot, hogy Magyarországon a forradalom másképpen tört ki, mint Németországban vagy Ausztriában, mert Magyarországon a forradalom pillanatában nem volt olyan képviselőház, amely az általános választójog alapja jött volna össze és amely magát joggal a nemzet képviselőletének mondhatta volna. Alik a forradalom előtt mintegy idegkékkel megerve a jövőndt, napról-napra követeltük megereve a jövőndt, napról-napra követeltük a választójog kitörjesztését: áldozatul estünk az irkának és a politikai révdítátsáknak. Az irkának egyik szónok néhány hónappal a forradalom előtt a választójogi bizottsághoz de a nagy elvmit meg nem szavaztuk, léptek a hatót. Az államférfi meg nem szavaztuk, léptek a hatót. Es államférfi meg nem szavaztuk, léptek a hatót. Es államférfi meg nem szavaztuk, léptek a hatót. Es államférfi meg nem szavaztuk, léptek a hatót. Es államférfi meg nem szavaztuk, léptek a hatót.

eljön a vihar, legyen egy olyan képviselőház, amely a magyar nemzet igazi képviselete, amely — bármi történjék az országban — megrakódottás nélkül viszi át az országot az egyik stádiumból a másikba.

Mikor aztán jöttek a viharok, mikor megéveztek a forradalom szelet, akkor láttam őket, láttam a státusférfiakat a debreceni Gotterhalte-ügy és Flámo elfoglalása után, egy rettenetes parlamenti ülés fölfüggeszése közben, Wekerle Sándor szobájában sápadozva és Wekerle Sándor rózsás mosollyal fogadta a pártok vezetét, mintha nem ő alkudta volna el a választójogot, mintha nem ő csinálta volna meg a paktumot a munkapárt és a fölünk levált Wekerle-féle alkotmánypárt között; egyszerre azt a panaceát ajánlotta; most pedig menjünk a királyhoz, ajánljuk egy koalíciós kormány megalakítását az általános, egyenlő és titkos választójog programja alapján.

Es akik ott voltak, a munkapártiak is, mind elfogadták az általános titkos választójogot, azok is, akik néhány hónappal ezelőtt a hóhérbárd alá akarták fejüket hajlani a nagy elvmit miatt.

Micsoda államférfi föbbségek az, amely a veszedelmek idején megmondandóan akart elkésztet orvosságot beadni? Vajjon

nem az a igazi államférfi föbbségek, amely reformot olyan időben akar megcsinálni amikor megrakódottás nélkül mehet az út az élet valósgáig?

A forradalom története tehát mellettünk szól és legkésebb bizonyítéka annak, hogy semmiféle jelentősége nincs annak a mesterséges alkotmányosságának, amely egy födecsimulusszerű nemzeti gyűlést kíván magának a választások irányítása mellett megteremteti és amely nem tudja megérteni, hogy

a legkonzervatívabb erő a demokrácia.

Azok az országok, amelyekben megvan a demokrácia, azok a legkonzervatívabb országok. Svájce demokrácia a legkonzervatívabb demokrácia, Svájceban mindenki szavaz, aki huszadik évet betöltötte, választják a közigazgatási tisztviselőket, választják a bírákat, és az a svájce polgár, akinek szabadsága és demokráciája teljes, egyáltalán a legkonzervatívabb ember, akiben az ő alkotmányának, törvényének tisztelete a vallásosság erejével és és lómgél; és így el és lángol a skandináv nepeknek is a földi vallás erejével az alkotmányosság és az Egyesült-Államokban is. Ennek a nagy országának a dollárját tisztelik, de nem dollárját, hanem demokáciáját kellene használni beállóni első helyen. Ebben a nagy és hatalmas országban választják a kormányzókat és választják általános választójoggal az egész Egyesült Államok kormányzóját, előlük és meggy a választás örösi harcra, agitációval; és amikor a választás megtörtént, a választás eredménye mindenki előtt magát, mert becsületes választójoggal, titkos szavazással, becsületes mérkőzésben történt meg az országok alkotmányos fehrfissítése.

A demokrácia országai az igazi konzervatív országok, ahol pedig demokrácia nincs, ott a katodórok politikája érvényesül.

Ami elmondottam egykor a szabadelvűségről, most ugyanzét elmondhatom a keresztény kuruzsról. Jött ez a kuruzs, mint keresztény demokrácia. Általános, egyenlő és titkos választójog alapján jött létre — igaz, hogy egy kis föl irányzott terrorral korrigálva — az általános, egyenlő, titkos választójog alapján jött létre az az első nemzetgyűlés, amely az 1920: I. tc.-ben lerakta az új fejlődés alapjait. Ha tehát általános, egyenlő és titkos választójog éretlen emberekhez hoz be a nemzetgyűlésbe, akkor az 1920: I. tc. alapjai nagyon gyengérek, mert akkor ez az éretlen emberek nemzetgyűlése hozta. Az 1920: I. tc. egyéb funkcióit is teljesítette. Es akik azt mondják, hogy az általános, egyenlő titkos választójog a csőcsék, az éretlenek uralma, azok nagyon tisztelték, mert az 1920. évi nemzetgyűlésnek, amely nagyon

fontos és hatalmas funkciókat végzett, nagyon rossz erkölcsi bizonyítványt állít ki. En nem nerném ezt megesekeledni, és az általános választójogból alakult ezen első nemzetgyűlésnek az 1920: I. tc.-ben megnyit- latszott alkotmányozását és egyéb tényeit nem merném ilyen súlyos bírálatban részesíteni.

A kuruzsistákra apellálok, az ő ömerzetükre, hogy ne tőrjék a kuruzsok ilyen mélységek megbántását, mintha félne kellene attól, hogyha ebben az országban mindenki és lelkiismerete szerint szavazhat, ismét a legelsőbbság sértést követik el a kuruzsok szemben; ez teljesen ellentétben áll mindazzal, amit az igazi fajvédők hirdetnek. Hiszen nekik hatalmas föbbségük van ebben az országban, a nemzet újonjra, údvíválással, hatalmas lelkesedéssel küveti őket; minek engednek meg tehát velük szemben, hogy ilyen szegénységi bizonyítványt állítsanak ki!

Miként 20 évvel ezelőtt minden kénszerítő ok nélkül ráncigálták elő a házszabályokat, ugyanezt teszik most is. Semmiféle kénszerítő ok nem volt most sem, hogy a Ház a klotúr álláspontjára helyezkedjen. Es ha már meglette és fölliasználat a pluszt, hogy 15 bajfársunkat fegyveresen eltávolítottak a Házból és így távollétünkben öllike hullott a házszabályrevízió, akkor utólag kötelesek rekompensációt adni azért, hogy klotúrt csináltak a Házban, kötelesek — legalább utólag megcsinálni a klotúrt odakinn a nemzet lérekesztett tagjainál. Ha a választójog demokratikuságát, a választások tisztaságát és a titkos szavazást kapcsolatba hozzák a házszabályrevízióval, akkor olyan helyzetet kell teremteniük, amely mellett az alkotmányos mérkőzés nem tréa, nem merő időpazarlás, nem egy alkotmánytalas diktatúrának egyszerű kezdése.

Vagy mondják van arra, hogy kamoly ellenzék munkát végezhessen odabenn, vagy jelentünk teljesen celtalan.

Nem az a fontos, hogy bemegyünk, vagy nem megyünk be, mert ha bemegyünk és ott jeleneteket, konfliktusokat csinálunk; micsoda haszna, célja volna annak akár a mi, akár a föbbség, akár az ország szempontjából?

A passzivitásban nekünk semmi örömlünk sincsen. Nagyon boldogok volnánk, ha Magyarországon végre megvolnának a primitív alkotmányos életnek feltételei. Amiért mi, az úgynevezett szélső pártok, én — mint ismert nagy forradalmár — és a szociáldemokraták egyesültünk; szinte szígyen beszélni arról, hogy mily primitív dolgok. A körülöttünk lévő államokban, sőt a Balkánon is túlhaladott álláspont mindaz, amiről itt beszélünk. Az, hogy a titkos szavazás forradalmat jelent, a kommunizmushoz vezet, felszúra hozza a lelkek millióit szunnyadó forradalmat; ez a legelsőbbság nemzetgyűlése, a legnagyobb hitelralis; mert hogyan adnának kölcsönt egy országunk, ahol a forradalom szunnyad az emberek lelkeben és csak országokban lehet a forradalmat visszatartani? Hogyan jöjjenek ide gazdasági kapcsolatok keresni, amikor pusztán párlhatalmi ezarizmusból, tisztán politikai okokból azt hirdetik, hogy az országról, hogy itt régtől komán lesz, ha meglesz az, ami az egész világon megvan: mihelyi meglesz a titkos szavazás. Ez

beállás annak, hogy a nyílt szavazással befolysolni akarják a választások eredményét.

Különösen a falvakban biztosítani akarják, hogy az az eredmény álljon elő, amit ok tartanak jónak és helyesnek. De ennek az irányzatnak az elejét már ki-problálta a forradalom. Hiszen a forradalom előtt nekem ki kellett számítanom, hogy az én választójogom alapján hány román, hány szerb, tót nemzetiségi lesz a választók között. Es én már akkor megmondtam a konzervatív státusférfiunk, hogy hibába rekesztem ki a nemzetiségeket a választójogból: azért a nemzetiségek ott vannak.

Vajha szavaznának a nemzetiségek, csak itt volnának! De nincsenek itt!

Egy kis nemzetnek nagynek kell lenni a maga kultúrájával, gazdasági alkotásával, nagynek kell lenni, mint a kis skandináv államoknak, Hollandiának, Belgiumnak, melyek nem nagyobb területűek, de nagyok és tiszteltok az egész világ előtt szellemi, erkölcsi, gazdasági és kulturális erejükkel; itt méltótlanság megmutatni az erőt, mert nem lehet magyar politika: Magyarország elpusztulása.

És volt a magyar tradíció, amikor fennálló Nagy-Magyarország és amikor a szövetséges Ausztria fegyverrel is védelmezte; annál inkább ennek kell lennie magyar tradíciónak, amikor ez az ország ezer sebtől vörzik, területileg megesonkították és amikor elsősorban elszakított testvéreinkkel kell helyreállítanunk a szellemi, erkölcsi és gazdasági közösséget. De nem érhetjük ezt el akkor, ha nem abban jár elő Magyarország, hogy van egy nemzet, amelynek elszakított testvérei Magyarországon élnek, annak nem az elnyomtatás, hanem a jogtiszteltetés, törvényességben kell példát adnia, hogy azt követhessék.

En a passzivitást kénszerűségnek tartom, de ebből még nem következik, hogy a passzivitásnak ne volna ereje és nem következék — amire odát számoltunk — mintha a passzivitásban ellenkudánk és mintha apró ravaszkodásokkal, ugratásokkal szét lehet bontani ezt a tábort és minket a passzivitás feladására ilyen módon lehetne kénszeríteni. Igencs erő van a passzivitásban,

erő van a passzivitásban,

„nagy erő van a hallgatásban” — mondja Csepregy egyik versében; ezt nagyon kevesen tudják azok közül, akik nem tudják elképzelni a világot a maguk beszédei nélkül és nem tudnak megélni anélkül, hogy a maguk beszédei ne olvassák.

Bejövésük még pár szót azokhoz, akik mint akív ellenzék beak vannak a Házban. En nem nyúlok az ő meggyőződésükhöz. Az az ő meggyőződésük, — az a mi meggyőződésünk! De azt kérdezem, minék kell még történni a kormány részéről, hogy büntetőszavallat kell még betörjesztie, hány konokoságnak is megakasztani kell még bekövetkenie, hogy végre azok, akik magukat aktív ellenzéknek nevezik, rácsodjenek arra, hogy az ő kötelességük nem a passzív ellenzék ostromása, hanem a kormány konokoságnak és dacosságának ostromása! Mikor szemlének végre arra, hogy a kormány reakciós kísérletei és megatartása után

most már nekik is ismeretlennek kell magukat felülnk?

Ez az ő kötelességük, nem pedig az előkelő ekünlőtlenség az országos és a közéleti politikában!

Nem szabadelvű, hanem inkább progresszív egyszóval kell beszélni! A demokrácia és az szabadelvű polgárok és munkások egyesült ereje vajna meg az országos és a közéleti politikát, a multakból tanulunk kell és küzdenek nem fogják őket verni a mult szolgálatával, bárki bárhol állott a multban, a maga lelkesenete szerint tette, de most a jelenről és az ország jövőjéről van szó;

a jelen; a reakció és a jövőnek a demokráciának kell lenni.

Ha a szocializmus és a polgári demokrácia egymás ellen tük, akkor ez a reakció, vagy a bolsevizmus mármára hajlik a felét. Ha a szocialdemokrácia önmaga utrakodik a polgári demokrácia nélkül, az előre hívja a szélsőségeket; ha mi a szocialdemokrácia ellen harcolunk, akkor előre hívjuk a reakciót és megakasztjuk a demokráciát. Minket nem lehet félrevezetni és ugratni, mi a multakból csak találni tudunk, okunknak a multakból akar itthon, akár a külföldön láttuk. És ez az okulás az a meggyőződést kell bennünk, hogy a helyes úton járunk.

Vagy világforradalom,

Vagy világporom, csak ez a két kérdés van! — kiáltotta közbe a nemzetgyűlés egyik e heti ülésen Lendvai-Lehner. Éhes dicső makkal álmodik, ahogy a közmondás tartja. Tehát csak világforradalom, vagy világporom, — tertium non datur. Lehner úr ilyen intranzigens. Teljesen méltányoljuk. A világforradalom és a világporom egyaránt az ő testére valódi szabva. Vér, vér, vér!... Lehner úr már ilyen, nem feltétlenül. Igaz ugyan, hogy volt már világháború is, amely igaz nagyüsembe volt a megszárlásnak, a vérmezítésnek, de Lehner úr akkor még nem volt barátja a vérnek. Annyira nem, hogy egy zsidó katonasorvos kegyelmel kérte, nehogy valahogyan háborúba küldjék. Mert a háború kellemetlen intézmény. Ott visszalelek, Lehner úr pedig a saját vétért nem szereti látni, csak a másokét. Például a zsidókat. „A pogrom az mindenesetre biztos!” — mondja ki a szentimentál ugyanazon nemzetgyűlési vitáidálmán Lendvai-Lehner. — A zsidók vérmezítésre tehát biztos. Lehner úr így akarja. Vérgőz sálmalban már felbőrözött előtte a gaz, alváló zsidók kiemelt vére. Vérgőz sálmalban... az elfogyasztott spiriteerek egybütölt ködön át... Ne zavartak meg álmalban. Csak álmodjék és ígérje tovább. Proszli!

1800 db french paplan darabja **180.000**

Bemegy-e az ellenzék a választójog tárgyalására?

„Majd a választójoghoz bejövünk...” mondják a kormánypartban s a párt baloldali szövetséges és társult hatalmai közt, „majd a választójoghoz bejövünk...” mondják és úgy beszélnek erről, mint valami elintéztet dologról, amiről fölszemes még külön beszélni. Valóban elintéztet ügy — de csak a kormánypart és az aktív ellenzék körében; a passzív ellenzék még egyáltalában nem intézte ezt el, sőt ellenzék; azt intézte el, hogy amennyiben a helyzet nem változik és

amennyiben tárgyi garanciákkal nem jétek lehetővé az ellenzéknek, hogy visszatérjen a parlamentbe, akkor szó sem lehet arról, hogy a választójogi javaslat tárgyalásán részt vegyen.

Ma egész furcsán úgy áll a dolog, hogy a vá-

lasztójogi reform lényegét: a titkosságot a passzivitás által vnyhatja ki az ellenzék. Aktivitással ez még akkor sem érte el, mikor a többség vezére: nagyatádi Szabó István nyilván a titkosság mellett harcolt, ezt a bizottsághban keresztül is vitte s a titkosság többsége a plénumban sem volt képes. Magától érteődik, hogy az ellenzék az adott helyzet szerint állapítja meg taktikáját, a helyzet minden változásához képest; de bizonyos az is, hogy országban az a fény, hogy a választójogi javaslatot benyújtják, vagy hogy azt tárgyalni kezdik, nem jelent olyan változást a helyzetben, amely utat nyit vissza, a parlamentbe. Amivel különben érdemben már csak azért nem veszt semmit, mert hisz ott van helyette az a bizonyos aktív ellenzék, amelynek lángoló aktivitásá elő feltétlenül meghátrál a többség, ott hagyva a csatateret a titkos választójogot...

A láthatatlan kéz

írta: dr. FABIÁN BÉLA, nemzetgyűlési képviselő

Nem volt katona. Katonai szolgálatot teljesített, de három héttel ezelőtt a katonai szolgálatból elbocsátottak...

Csak az idő variált. És a megokodatos, hogy a katonai szolgálatból miért bocsátottak el. Nem három hónapra, hanem a bünelekmény elkövetése előtt, hanem két hónappal. Mások saját kérelmére helyezett szolgálaton kívüli viszonyba, avagy nyugdíjállományba — volt azonban olyan eset is, hogy a honvédelmi miniszter úr kijelentette, miszerint az illető tiszt rangjától erkösi okokból már rögtön megfosztották és így, amennyiben katonai rangfokozatot használt, ezt jogszulatlannal tette. Egy felszólalásommal kapcsolatosan a honvédelmi miniszter úr még azt is kegyes volt megérteni, hogy a jövőben fokozottabb mértékben kíván gondoskodni arról, hogy a katonai uniformist csak arra jogosítottak viselhesék. (Lásd Benő József esetét.)

Azért is kifogásoltam én már, hogy közszolgálatban olyan emberek alkalmazzanak, akiknek multja: fekete folt. Közszolgálatból elbocsátanak olyan emberek, akiknek multja: fehér lap. Ily László hivatalt kapott, sok száz embert, sok ezer embert — aki igaz, hogy nem őit meg senkit — megfosztották a kegyesüdtől. Az az alhadnagy, aki megfúszta a honvédelmi miniszterümben Lendvai, rendőri nyomozást a politikai osztályon.

En beszéltem is ezekről a nemzetgyűlésen. Tehát az állami tényezőknek nem volt új és új volt éklatlan, hogy itt az állam biztonságát életének védelmére szolgáló állami ágazatokban alkalmazásban vannak olyan egyének, akiknek kezéhez a mult sötét emléke tapad.

Es mégis, mégis. Im itt a Britannia! Ura volt egy hatalmas országának, folyócsán megvert és kirabolt emberek, pitecésben nyögés, sóhajok, a fehér-terror Bathányi-palotája. Nemcsak zsidókat evett, de megévelt egy miniszterelőtöt is, akit felér plakátlára nyomott nagy fekete betűkkel hívott fel arra, hogy helyét azonnal hagyja el. Es a miniszterelőnek ment el, nem a Britannia! Azután elment a Britannia is. Egy este kiemelték. A leventék közül, a deli legények közül, akik megmentették e hazát, csak egy kis csapat várta a rendőroket. Ezek azért várak, hogy legyen ott valaki. A többiek már a mellékecséba nyíló kapuk előtt várakozó nagy tengerútonk vették el a fegyvereiket és municiót. Az egész közvélemény fel volt habordóva, hogy ezeket a legényeket, akik a legközelemből rablásokkal követték el és akiknek felhajtó voltak — a kiszemelt áldozatokat, mint a hűkök voltak be a banda karjaiba —, így futni engedték. Hogy Héjjas Iván, mint a nemes gaskonyi legények kapitánya, a Britannia előcsarnokában eszköztől igazoltatásnál nem mint igazoltatott, hanem mint igazoló szerenelt; ő állította ki az erkösi bizonyítványt sorban-sorban a felsoroztatott británissoknak.

- Szervusz, kegyelmes uram!
- Szervusz, Iván!
- Parancsolasz egy cigarettát!
- Kérlek, nagyon köszönöm.

Igy bizony, a británissok, — szervusz Iván, szervusz kegyelmes uram —, a közvélemény fel volt habordóva, hogy nem küldték fel őket, de arra aztán igazán az érvilágon senki sem gondolt, hogy e fiúk előtt egykoron még mint az állami hatalomnak és tekintélyének megszemélyesítőit előtt fogunk hoptáiban állni, hogy ok majd még ez országban éreliesnek a közrendnek, támaszát a megszárlódó államhatalomnak, megszemélyesítőit, az állami közhatalomnak.

Mert ez országban B-lista van és a konzerváció útján haladunk. B-lista van, ez azt jelenti, hogy az államnak túlsok a tisztviselője és így tisztviselői egy részének állását felmondani kénytelen. Kitéven őket némi anyagi támogatással az uccára, mondván:

— Te, aki eddig hűséggel szolgáltál, ki az én szolgálatomban tisztességben öregedtet meg, menj ki ismét az élet útjára, keress magadnak új kenyeret, az én kegyelem kiest, abból már nem szeghetek neked.

Mindenki úgy képzeli, hogy amik számlás van új tisztviselő fel nem vették, a régiök közül elsősorban a munkakörfelének, a panaszára hajlók, a kevésbé tisztességesek, hivatalaikban legkisebb járulékkal bírók bocsátatnak el, ellenben visszatartatnak a jó munkarétek, a becsületesek, a szorgalmasok, hivatali teendőkben járatosok.

A hadserőket elbocsátottak egy esomó igen kitűnő tisztet. A Schwarcz Mici férje felesketett tisztje lett az állam közbiztonságl hadserőjének, a csendőrségnek! Méltóztik tudni, mi volt békében a csendőrség? Ki lehetett csendőrtiszt? Ahoz, hogy valaki katonatiszt legyen, azoz is egy feltétlen és fedhetetlen uriságra volt szükség. Aki a katonatisztban a főpincérnek adós maradt, aki a pénzbeli tartozásait nem tudta kifizetni, aki a lakásadó-jének esésén adós maradt a szobabérral, azt „spicceiték”. Így mondták, spicceiték! A fekete hársnyaparelnit az ékeskedő ezüstestallal, az oziát medvekegarmokkal — emléke a régi időknek, mikor a bakák még bíznék újabb frútoék és orrukat — le kellett vetni és el kellett menni skriblernek az adóhivatalba, avagy dífnokoskodni a vármegyéhez. Keservesen számja a helyőrség sarlon álló tisztjöt, amit fessen, kihúzza nyakukat, firtózzák a lányokat, avagy dőben, amikor egy kocsó sárre álmant a vármegyő a „Három Daru”-hoz és az öreg alsópán nordizomada történeteket mesélő a régi vármegyéről, mikor az árvaspincék voltak a megszorult emberek üsemélyző szövetkezetek! — egyik fillér odahallatva a hatalmas alsópán úr régi világrá, a másik fillér pedig hallattai a gyakorlatról bevonuló harmadik, vagy negyedik battallon léposének ütemes zaját. Elő a századok előtt a kapitányok, a kúrtoék, a dob, az altisztek, a front hátamögött, vezényszavak, díszmenet, meghátrót lábak, hogy verik a marstaktust... Az a hársnyusz korona amit egy éjszaka kikölesztem a főpincérnél az Arany Bikában... Azóta már talán örnagy lehetnek... verje meg az isten azt az éjszák... hogy nézik most minden ablakból őket... hej, ha én is körtétek lehetnék!

Milyen pechjük volt ezeknek a szerenesőtléneknek, akik, ha meg akartak néssülni, nemcsak kanciót kellett letenniük, hanem még tiszt gyűlésen is megvisgálták a menyasszony multját. Szavatakt felette, lehet-e belőle tiszt asszony. Vajjon lehetett volna-e Schwarcz Mici tiszt felesége a régi osztrák-magyar hadserőben?

Lédezőm nem voltak ilyen bajok. Ö egy igazán díszlingvált, derek férfiu volt, aki olyan kiváló értéket képviselt, hogy akkor, amikor én, kitűnő tisztet elbocsátottak a hadserő kötelékéből, amidőn új kenyeret szorítottak utamonak, akik tisztességgel és becsülettel érdemelték meg a régi kenyeret, Lédezerre sü-képe volt a csendőrségnek. Ot nem megtartották, hanem átmonn alkalmozták.

Multja öt különböző alkalmissá tette arra, hogy ére legyen a közbiztonságnak, védője polgárok javának és életének. Mert legúrnk tisztában azval, hogy egy Lédezerhez hasonló, közhivatalban levő egyén gyilkol, rabol, de hogy embert ilyen multtal közbiztonsági szolgálatra alkalmazzanak, az úgy híszem, ez ég-világon még elő nem fordult. Lédezerrel különben sok mindent tud meg a nyilvánosság. Szeretnék tudni, mit csinált az akasztások után. Mit csinált azóta, amióta a csendőrség szolgálataiban áll és mit csinált abban az időben, amely az akasztások és a csendőrségi szolgálatalépés közötti időbe esik? Szeretnék látni Lédezer irántát, a fényképet, a levelezését, ki mindenki írta neki! — Az együtt eltöltött időkre kellemes megemlékezéskül.

Kik voltak a barátai? Kikkel mulatozt esténkent, mikor nem Kódeka fizette a cehejt, kik örültek nagy kezének és mahomet-erőjének és szeretnének megtudni végre, ki a jóvalta, professzóra; ki mutatolta el multjának kicsiségét, kinek volt érdeke a Lédezer alkalmazása? Ké a láthatatlan kéz?

K. gyönyörű mintás paplanok 370.000 K-ért Sándor „Idei” paplan-gyár IV. kerület, Kammormayer Károly uca 1. (Központi Városháza)

Glücksthal ünnepl Vázsonyit HÉTRŐL-HÉTRE

Rendkívüli eseménynek kellett bekövetkezni, hogy ez megtörténjék; és ez az esemény be is következett **épp január 23-án**. Budapest székesfőváros törvényhatóságának január 24-kor tartott rendes közgyűlésén. Míg január 25-ét írunk — mégsem két nap választ el bennünket ettől a közgyűléstől, hanem két nap és . . . hét esztendő. Mert ez a közgyűlés 1918 január 23-án zajlott le és napirendjének első pontja dr. Springer Ferenc bizottsági tag és társainak indítványa:

Budapest székesfőváros törvényhatósága dr. Vázsonyi Vilmos magyar királyi miniszter és törvényhatósági bizottsági tag urat a haza és a székesfőváros körül szerzett hervadhatatlan érdemei elismerésül Budapest székesfővárosi közgyűlésére választja és felkéri a polgármestert arra, hogy a díszpolgári önkéntes ünneplésén módon való átadásról gondoskodni sziveskedjék.

Két szónok indokolta meg ezt az indítványt: dr. Springer Ferenc és utána dr. Glücksthal Samu. Más csak leventékné szórja a borostyánt; dr. Glücksthal Samu egész koszorút fon belőle a díszpolgári homlokára s nem Vázsonyi miatt idézki ide beszédének legszebb sorait — nem Vázsonyi miatt, aki bizonyára elhárítja a gyönyörű szavakból feléje arató kegyeket e hétéstendős visszafélt, hanem azért, mert az a szép beszéd nem érdemli meg, hogy születésének hetedik évfordulóján nyugtalanul suhanjunk el fölötte. Ime tehát:

Dr. Glücksthal Samu: Tisztelet közgyűlés! Én díszpolgárnak ismertem Vázsonyi Vilmost már eddigre is, mert az, ki tudásának egész gondolatvilágát a főváros javának szentelte, aki harcolt az ósdiadal ellen és küzdött a lefrissítő modernizációért, aki dolgozott azért, hogy egy életellen bürokrácia helyét engedje egy új szociális közeletnek, aki védte a városi polgárság érdekeit a társadalmi és gazdasági reakció ellen, aki az országos politikába belelépet a városi lakosság progresszív eszméiként és a demokratikus irányban való átalakulás szükségességének tudatát és aki mindent hangyaszorgalommal végzett, résztvevén 25 éven át csaknem nap-nap után legszűkebb és legdrágább szervezeteinkben és aki mindent megtette azaz a lakópolgárok szeretetét, amely oly ritka, ami mindent ócsárító és ócsároló örömet találó közeletünkben: díszpolgára volt az

Budapestnek már eddigre is. Ha csak most választjuk díszpolgárrá, azt ne kifogásolja senki. . . . Amikor a sors ritka keze megadta a módot Vázsonyinak arra, hogy a demokratikus haladást, melynek élét szentelte, ő maga vészhelyen az ország törvénytárába, Vázsonyi Vilmos élete történetének oly pontjához érte, amelyhez megközelítést nem találtunk életében. . . .

. . . Van még tovább is, de ezt nem folytatjuk, mert ami ezután következik, azt már nem Glücksthal Samu, a kitűnő községi politikus mondja, hanem Glücksthal Samu: az utópista költő, aki a jövőbe lát és emelkedett szavakban, gyönyörűen jósolja meg, hogy „a békeköltés a történelem új kora kezdődik és előfordul a nagy békeselők álomvilága. . . a nemzetközi életben is elnyerjed az erősebb hatalma, mely imperialistikus irányzatot a gyöngébbek teigadására fölérik s a homo homini lupus helyét a jóvá köpönyé a homo homini Deus áll”.

. . . Hét esztendő nagy idő és hét esztendő alatt sok minden és sok mindenki megváltozott. Talán Glücksthal Samu is megváltozott, pedig, sajnos, ma épp olyan nagy szükség van olyan férfiakra, akik Vázsonyival együtt harcolnak az ósdiadal ellen, védik a városi polgárság érdekeit a reakció ellen és beleviszik az országos politikába és beleviszik a demokratikus irányban való szükségesség tudatát. . . . ma épp olyan nagy szükség van erre, mint akkor, mikor Glücksthal Samu oly szép szavakat talált az ebbeli érdemek méltatására.

Keveseknek jutott az a szerenese, hogy Homér ánekeje meg tetteket és Budapestben keveseknek az a dicsősége, hogy Glücksthal Samu méltán nyílt közgyűlésen; van egy angol vers, amely szerint

„Depending more upon the historians style Than on the name a person leaves behind”.

— ami azt jelenti, hogy nem tetteitől, hanem a történeti stílusától függ, hogy mily nagy hátra valóssággal az ember. Vázsonyi történetírója azon a közgyűlésen Glücksthal Samu volt és talán nem egészen tolnakodó kivánsággal, hogy a mai választójogi harcban ne gúnyosolja azt, akinek régi választójogi harcát díszpolgársággal akarta megkoszorúzni. Minden megváltozott azóta, de — fájdalom — a választójogért épp úgy kell harcolni, mint akkor. És Vázsonyi ebben a harcban most is ott áll a helyén.

E sorok írójára emellett, hogy újságíró, egyáltalán tagja annak a dunaparti, márványfoszló, pirosszínű nyeres politológus ülésező vegres társaságnak, amelyet nemzetgyűlésnek neveznek. Ebben az utóbbi nincsenégen szereltes választóinknak nagy bizalmat ölel. Napról-napra a legkülönbözőbb kivánságokkal keresik fel a hívek a kerületből, kora reggel már ott sorjáznak el előtte, ki ezzel, ki azzal a kórral. Szerenésére a kerület sínes messze, csak a város drága, de hát a kivánság megéri a vasúti költséget. Mi tagadja, e sorok írójára szintén szereti választott. Ezt komolyan mondja, nem önzésből; szereti, mert a bizalmuk olyan őszinte, a megbecsülésük olyan közvetlen, szallangmélküli, ahogy csak emberek közelkedhetnek valakizhez, akit embernek ismernek. Eppen ez okból a választók kérsélei és kivánságai is a legközvetlenebb természetűek. Húsz éve húzódo örökösödési ügyek, amelyek már minden fórumon elvették, éppen arra voltak, hogy a képviselő rendelkezze őket. Ki tudná, ha nem ő? Ha vizsály merül fel talán valamelyik portán asszony és férfi, feleség és férj közt, jó az egyik is, a másik is: tesszen már igazságot tenni! És a többi. Persze vannak komolyabb kivánságok is, sokkal komolyabbak. Most főként a földferformál van sok baj, ezután a kenyérszerkesztés, a kereseti adóval, jövedelmi adóval, vagyonszállal, földadóval, forgalmi adóval. Aztán egy kis segítés is kellene, beruházási kölcsön a földhöz, a műhelyhez, beleg az asszony, nincs cipője a gyerekeknek, a nagybérő nem akar földet adni árendába, rossz a haszonbér-szerződés, nincs munka. Van nyomorúság bőven. Szegény, derék emberek! Hová is menjenek a panaszukkal? A képviselő végre is az ő emberük, ki választották meg. Hát igaz is.

Manapság természetesen is, hogy a választó ennny igényt támaszt a törvényhozóval szemben. Persze, másként volt a régi világban. Akkor kevesebb volt a baj s választó csak nagyban kopogtatott be a nagyszázas, vagy méltóságos követ úrhoz. Inkább tisztességből, luxusból. A kivánságok se voltak annyira keservesek.

Eppen most a Jókai-centenárium alkalmából érdekes feleleveníteni azt az esetet, amely Jókával esett meg képviselő korában. Vidéki kerületet képviselt. Egy alkalommal a kerület egyik falujából hatalmas eseményt kapott s mellette a következő írás: „Itt küldjük a falunk törvénygyűlését. Tessék elvinni egy óráshoz, had igazítsa meg, mert az óra jár ugyan, de nem itt. . . .”

Mire Jókai a következő levelet írta vissza: „En most beteg vagyok s az órával ellenlében nem járok, de viszont úrkö! . . .”

De azért az órá mégis csak megigazította. Hja, bizony, a választó nagy úr!

Most, hogy közeledik a februári József, amikor a képviselő felvezetik a t. Ház pénztáráról a tiszteltetjüket, a passzív ellenzék azzal alkuván utratni a túlsó oldalról, hogy nem illik fekvéni ezt a negyedévi pénzt.

Ez utratásia igen egyszerű lehet a felelet: — Ne vegyék fel elsősorban azok a kormánypartiak, akik miatt az anyarkéltészetes vitája állandóan 8-10 törvényhozó jelenlétében folydogál úgy, hogy már a tanácskozásaképtelenség is keservei közszerrel meg kellett állapítani. A passzív ellenzék, ha nem is jelenik meg a Házban, annál inkább eleget tesz a politikai ellenérzés kisbelsőgi kötelezettségének, amikor ülésen, tanácskozásokon felvilágosítja az országot a kormánypolitika hibáiról. Jól mondta például Vázsonyi, hogy soha annyit nem dolgozott a politikában, mint amióta — passzív.

A tiszteltjükdik tehát joggal felvehetik a passzív ellenzék törvényhozói, akik azonban most elemeinek bizonyos öszeregetők, ha még érvényben volna a jelenléti díj-rendszer. Már fel év előtt, amikor megszűnt ez a rendszer, nagyon örvendek ennek a hontrá, mert megalazónak tartották a naponként való jelentkezést az előki iróiban.

Apponyi Albert gróf is helytelenítette s egy remisszenciával jelezte a jelenléti díj-rendszer képtelenségét.

Emlékeztet ez engem — mesélte — a régi Ház egy derék tagjának, Uray Imréné üléteré. Az akkori költségvetési viták egyikében történt, hogy a függetlenség párt végre harcot indított a Magyarország részéről fizetendő kvóta ellen. Többen azzal is érveltek, hogy Magyarország minden más téren mostoha elbánásban részesül a monarchikus községességben, csupán a kvóta kivóvásánál értékelik túlmaga. Hiszen például a király öltöskéje is valami ritkán tartózkodik Magyarországon.

Ekkor állt elő Uray Imre az ülétevel. — Határozzuk el — mondotta —, hogy Magyarország abban az arányban fizeti a kvótát, hogy hány napot tölt a király nálunk.

— Jót vetünk a prozema-márka ötleten — fejezte be remisszenciáját Apponyi —, de ha megvalósult volna, képelem, hogyan tologatták volna át a jóllás bécsiek a királyt Magyarországra.

ZSOLDOS magántanfolyam
Előkészítőképzés a magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is
VII, Dohány u. 84 :: Telefon: József 124-47

Miért oszlatták fel a lakók gyűlését?

Bródy Ernő és Szilágyi Lajos nyilatkoznak „A Polgár”-nak

Február eleje közelé, házbérnegyed és házbéremelés terminusa s egy gyűlés próbálta a kormányzat figyelmét arra költéssegerre, melyekre magától nem eszmélt rá. Dr. Bródy Ernő volt a gyűlés vezetője s dr. Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő az első szónoka. Az első és az utolsó. Mert amikor Szilágyi alig az elején beszédének, bírálta nemzertelte a kormányzatot, a jelenlévő rendőrtisztviselő nyomban felszóllította dr. Bródy Ernő elnököt, hogy avatkozzék bele a beszédbe, amikor pedig ő erre nem volt hajlandó, a gyűlést feloszlatta. A lakásbérlet tehát februárja meg van oldva, — így gondolja a rendőrség s nyilván így gondolja a kormány is. Kérdést intéztünk a gyűlés után dr. Bródy Ernő és dr. Szilágyi Lajoshoz ez ügyben.

dr. Bródy Ernő,

a felszóllított gyűlés elnöke s a lakók érdekeinek egyik elismerten legelső harcosa, a következőleg nyilatkozott a gyűlés feloszlásáról:

— A rendőrhatalóság képviselője azt akarta, hogy Szilágyi beszéde alatt lépjek közbe. Nem láttam erre semmi okot. En a rend híve vagyok. Szilágyi azt meg nem sértette. En még a régi iskálában nevelkedtem, amikor nem mérétk ki oly szigorú pontossággal, hogy ki miről beszél, s bárki hármely témáról elmondhatta véleményét, csak az volt a fontos, hogy oly hangon beszéljen, mely a község felvilágosítását szolgálja, nem sérti az illetet és a község megőrzésére nem alkalmas. Szilágyi beszédében semmi olyan témát nem érintett el, oly hangot nem használt, mely megbátrítaná a lakókat arra, hogy a rendőrséghez képest nem tehetőem eleget a rendőrtisztviselő felszólításának.

— Maga a mozgalom nagyon is indokolt és egyszerű. A lakáskérdés mindaddig napirenden marad, míg kedvező megoldást nem nyer. A lakások felszámolásának ma még nem lehet terminust szabni. Ma, amikor ópitkezés nincs, katasztrófa volna a lakásokat felszámolást. Eppen a kisemberekről van itt szó, akik nem rendelkeznek nagy tőkével, hogy azon lakást szerezzék. Budapest lakosságának 80 százaléka 1-2 szobás

lakásban lakik, ezeket nem lehet egyszerűen az utcára tenni. Ezt én már a szanalási törvény tárgyalásakor mondottam s azóta is minden egyes alkalommal hangsúlyozom, hogy mozgalmat kell itt indítani, a lakosságot, mely amúgy is nagyon van terhelve, nem lehet újabb kísérleteknek ki-tenni.

— A kinstári hásszerkesztésnél is el kell végre érni, hogy vagy fordítsák építkezésre, vagy pedig szüntessék be.

dr. Szilágyi Lajos,

nemzetgyűlési képviselő a következőket mondotta A Polgár munkatársának:

— A gyűlésre egybesereglettekben csak egyik kategóriáját látom az elkeseredett tömegeknek. Ugy itelem meg őket, hogy a *nemtörődömség és a büns közöny folytán végig vannak keserítve s így kész prédál lehetnek az izgatásnak és a lelkiismeretlen demagógiának. Eppen azért az volt a célom itt is, hogy mérsékelt szavakkal hassak rájuk, mint ahogy azt tartom mindig szem előtt, hogy a kormányzat fordulomlót tevékenységével szemben a lehetőség mértéke szerint levezzük az izgalomnak.*

— Mi a házbérek igazságtalan megállapítása, a szorzásimok igazságtalan meghatózása, a házimezi pótlak és kinstári hasznoszerkesztés, a lakások és ütekek ideológiai felszámolása kérdésében táklétesen egyetértünk a Lakók Szövetségének álláspontjával s minden pontjában állírnuk azt a kitűnő fejtegetést, melyet dr. Bródy Ernő akáiról hallottunk, aki a kinstári hásszerkesztést a legigazságtalabb adónak mondotta. Ez tényleg így is van. Vegyük ehhez még hozzá, hogy a kormány az állami bevételekről a nemzetgyűlésnek nem számol el, zárszámadásokkal nem látunk. Következésképp nem tudjuk megítálni vajjon az igazságtalan bevétel is a lakáskérdés megoldására használat-e vagy nem. Minderről hallgatni a aki róla beszélni akar, elhallgattnál, ez az igaz Bethlen-féle politika. Ennek vagyunk mi elsázt ellenfelei s mellénk kellene sorakozniok mindazon képviselőknek, akik itt a fővárosban a lakáslnság közvetlen tanúi s mandátumukat azoktól kapták, akik a lakáskérdés áldozatai.

LATTÁ? Nyakendöm, inezim, gallerjaim, női hasznáim, kesztyűim? Hecht úrdivatkirály, Üllői út 16

BRONZESILLÁROK kedvező fizetési feltételek mellett vásárolható **BÁN ALADAR** ANDRÁSSY ÚT 4. SZÁM

Azt mondják,

a Lakók Szövetségének nagygyűlését fel kellett osztani, mert ott politikárról beszéltek. Nagyon helyes. Csak azt gondolni csak erélyesen, csak igazságosan. Politikárról beszélni nem szabad, politikárról csak gyűlölni lehet büntetlenül. A Németország által kiadott kétszoros gyűlölet, Bauer Ottó nem adjuk ki, mert politikából gyűlölköd, a lakók gyűlölet szétváruk, mert politikárról beszélt az egyik szónok. Ellen! mert gyűlölni lehet hűsáfas felbuzdulásból, de beszélni nem, bár a végén amesztria jár egyformán, úgy a gyűlölközőknek, mint a politikásoknak.

AZT MONDJÁK minden borzalomra: ez a háborús pszichózis. A „mentálitás”, a „destrukció” után a „pszichózis”, a harmadik „fajmagyaros” megállapítás és mindez egy „különítményes” „fajmagyaros”, Lederercel összefüggésben, gyönyörű látnyát nyújt. A Lederercel léptek fel a Dunántúlon a magyarság, a magyar lelkiismeret nevében. Kinek a bűne ez? Ki rendezte ezt? Ne kutassuk most. De, ha azt mondjátok, hogy 1919 nyara volt a hajnalostás, akkor igaz az, hogy a hajnalot mindig együtt jár a szemeteskosz, a szemetes szénget s a kakas kukorékolja a jöreggellet, de a kakas ilyenkor rendszeren a trágyadobomb áll és abban kapirág.

AZT MONDJÁK, előbb Besenyő, majd Somjás, ha más szavakkal, de egyazon értelemmel (ha ezt annak lehet neveznem), hogy azért van antiszemitizmus, mert a zsidók nem támogatják Bethlent. Enny tudom, hogy ennek az ellenkezője az igazság: azért nem támogatják a zsidók Bethlent, mert nemcsak tőre, de támogatja az antiszemitizmust és ennek dácára is akadnak Bethlen-párti zsidók, akik Somjás kivánságához híven, megtagadják az ellenzék lelkét, mert van bennük önzérel, van bennük gerinc, mert „mind hősök ők, mind férfiak, mind hű és hazafi” és szeretnék ők azt a kormányt látni, amely ők nem támogatnának. Az ő nemzeti színiük abból áll, hogy támogatják a kormányt, ha vörös, támogatják, ha fehér, de saját maguk mindig zöldek maradnak. Ami pedig a becstelés és önzérel magyar zsidókat illeti, ők nem szomjuhozak Somjás tanácsára és ugyanazt felelik neki, mint Besenyő Zénónának, nem mint zsidók, hanem mint jó és józan magyar polgárok járnak a maguk útján és nem fogadnak el oktatást azoktól, akik részéről ez csak hiván talakodás.

AZT MONDJÁK Kurfiek, hogy a szocialisták nem eléggé radikálisok és támadják a magyar szocialista pártot, ezzel természetesen Bethlennek téve szolgálatot. Kurfé támadja őket egyúttal Bethlenrel és egyazon pártum miatt. Egyik, mert állítólag nem tartották meg, a másik, mert állítólag megtartották és ugyanakkor a tabudányi gyűlése-hítes alkalmából Nádósy országos főkapitány így fakad ki: „Egy két magunknak, mint szövetkeznek a zsidókkal és a polgárokkal? miért tollak a zsidók és polgárok szekerét? Maguk maradjanak szocialisták.” Ez alkalomból nem zárkóztunk el az elől, hogy az új hármasszövetséget ne üdvözöljük lelkesedéssel, Bethlen, Kurfé és Nádósy szent szövetségét és megértő ájszjaként.

AZT MONDJÁK ugyanezeker az ügyvezető szabadlejtőpártiak, hogy az ellenzék zárdokba jutott, amelyből ők nem akarván beleszállni, mennék tovább a magyar aranykőpártján az ugyanaz támadja öndudátat a demokráciát és szocialisták szövetségét, aki a demokráciát talaha előző volt, demokráta programmal, majd demokráta, listán kapott mandátumot, két blokkban ült már együtt a szocialistákkal és akkor, amikor a jelenlegi szövetségben levők közül egyesek, mint a bolsevizmus és a forradalom leg-erősebb ellenfelei, menekülni voltak kénytelenek, akkor ép oly önzéreltessen állt Béhm Vilmos mellett Szafmáron, mint most a magántulajdon alapja a Lipótvárosban.

AZT MONDJÁK fajvédők, a miniszterelnök jönjön gyula. A numerus clausus maradjon meg, de a miniszteri autók tünjenek el. A zsidók numerus claususa után az autók numerus claususát követelik. Talán azért, mert Bethlen csak az autóján megy gyorsan előre, politikájában velük együtt megy mindig hátrafelé. Kivéve, ha mint most a napokban, Genfba utazik.

AZT MONDJÁK, hogy a rendezett tandésü váro-sok képviselői arra kérik a kormányt, hagyja meg kerületükben a gyűlés szervezést. Hát Istenem! Ugy tudom, ugyanazt valakit az életbiztosítás ügyében interpellált a nemzetgyűlésben.

AZT MONDJÁK, hogy Rakocskly Iván belügy-miniszter megirigyelte Bethlen István miniszterelnököt és ha a miniszterelnök két ízben tanuskolott, ő is elment tanuskol Kecskemétre, Héjasz Iván pártfőjába, a „Nép” és a „Szózat” szabálatmozott új fűdör-szába. Egy régi német regény jut eszembe: „Schiffe die sich Nachts begegnen”. Azaz magyarul: Tednek, ha nappal találkoznak.

AZT MONDJÁK, hogy Utain Ferenc, Döhmel szövegese, a Nemzeti Híttérítést volt közzéadása, egyesek azt vádolt, hogy igazságtalanságot fordított el. Ezért a bíróság Utain Ferencet elítélte. Helytelen. Azoknak az állampolgároknak kellett volna megírásznatni, akik részvnyeket fogadtak el.

AZT MONDJÁK, hogy vérs Diner Béla nem azért kapta a „vilés” címet, mert Klár Zoltánt orvul támadta meg, és mert „Hadur” megvédte őt a gyű-
lés színi pályánál.
Janus.

Hogyan akarnak Wolffék szavazatokat szerezni?

Adatok a BESZKÁR élelélből

A Keresztény Késégi Párt még akkor sem válogatos eszközben, mikor Budapest vezetőjét a grúz-bakóttól és tiltakozni nem tudó polgárság ellenére átvette, most, midőn biztosra veheti, hogy a város hádi egyeduradalom lejár, egy kétségbeesettebb módon igyekszik néhány voksot szerezni a közleg és a kurzus elsőpr választások idejére. Keddtek azon, hogy ráfogták diplomás emberekre, hogy analfa-betűk, makkgeszűszes emberekre, hogy rég megalak, s amikor bíróság kötelezte őket arra, hogy a választói névjegyzékbe felvegyék azokat is, akik csak azért analfabetűk, mert nem tudják elolvasni a kurzisták neveit a főváros vezetőségében s csak azért halak meg — papíron —, mert a „feletlen urek” már nem grasszálhatnak, még agyfáértubb általtelek igyekednek kisbíteni a nem rájuk szavazók hatalmas táborát.

A szavazategyűlést pedig megkezdtek s a kétes voksok morzsáit sem vetik meg. Információink szerint a napokban

A Beszkárnál íveket íratlak alá az alkalmazzottakkal, a kurzuspárti érdekében, a közlegi választásokkal kapcsolatban.

Az íveket természetesen a függő viszonyban levők adírják, miután a B-listás állapot nem tartozik a legrádszább dolgok közé, azonban az ívek kötelező aláírása még nem szavazát, s hogy mennyire nem az, néhány adatot sorolunk fel, melyet sem előtt fognak tartani azok, akikre a szavazata felől már most vélnék diszponálni.

Még novemberben kiadták a Beszkárék egy ren-

deletet, amely a villamosvasutak 3000 emberétől megvonta a természetben ruhaellátást, míg békeben, egészen 1923-ig egy-egy kalauz 4 rend ruhát kapott évente, az új rendelet szerint csak egy ruhát kapnak azok, akik legalább 3 éve vannak a villamosvasut szolgálatában. Ez a rendelet nagy elkeseredést váltott ki, de még protestálásra sem volt idő, mikor

egy másuttan vonták meg a többi kedvezményt is, azaz, hogy a Beszkár ügyis árfézt az újszmerre.

A Beszkár irodái és üzemlen levő alkalmazottai tudják, hogy ez nem áll, hiszen a 3500 koronás villamosjegy bevétele alapján a Beszkár bőségesen tudja javadalmazni a feltéggelbízottságot és az igazgatói sági tagokat. Az, hogy tantém emőn mennyit fizetnek ki a Beszkárnál, szigorú titok, de könnyen kiszámíthatók, ha az 1920. évi adatokat vesszük, melyek szerint — a fizetésen kívül — következő pótlékok kapták: Hlinszky 5865 K, Ceilléri 5865 K, Platz 5865 K, Sogovány 5865 K, Hegyhálmly úr vejo: Szász Lajos 4516 K, Percel 5860 K, Agoston 10.712 K, Schabli 10.712 K, hogy csak a legexpozitabbakat említsük. Ha ezekhez a számokhoz hozzáteszük, hogy 1920 óta még a kalauzi fizetések is 8000 ezer koronára emelkedtek, természetesen magyarázatát kapjuk annak, hogy miért utasítja vissza a Beszkár vezetősége alkalmazottainak a kedvezmények visszalátására és fizetésrendezésre vonatkozó kérelmét, és hogy miért írat alá kötelező íveket ugyanazlat a hivatalnok és alkalmazottai karral, a jól dotált szinkurákban való megmaradását végéltja érdekében.

„Csak statisztaszerepet játszottam a kisedel komédiáján”

Miért nem vesz részt Benedek Deszó a választói névjegyzék elkészítésében?

A választási bizottságok, melyek a központi választmányt vannak hivatta helyettesíteni, úgy látszik: átvették egyet-nást abból a szellemből, melyet Wolffék meghonosítottak a központi választmányban.

Ripka felhívására a demokráta párt is beledelgálta a maga tagjait a bizottságokba, kik a numerus clausus arányában ott helyet is kaptak. De egyes bizottságokban nem végezhetnek eredményes munkát.

A XVI-ák választókerületben Benedek Deszó kénytelen volt a munkától visszavonulni. Erről a lépéséről Benedek Deszó a következőket mondta A Polgár-nak: — Ma bejelenttem a választási bizottság elnökének, hogy a választói névjegyzék elkészítési munkájában tovább részt nem veszek. Távol kell magamat tartani, mert

jelenlétém teljesen céltalan és felesleges.

A bizottság nem dolgozik előre megállapított elvek szerint, sőt a ma hozott határozatot másnap már megváltoztatja s amit ma helyesnek tartott, másnap már elveti.

A bizottság működése ezenkívül, egyéni felelősségem szerint, törvényellenes.

Tülpéji jogkörét: tülpéji az 1924:XXVI. törvényt és az azt végrehajtó 1924. évi 7600. B. M. sz. rendeletet, különösen a 78. paragrafust, amit teljesen a közreműködő tagok kénye-kedve szerint magyaráznak.

— A szándék tiszta és világos, minél több választót kihagyani és a választójogszultságot csak lehetőleg „gutgesint” szavazóknak megadni.

— A nevezett törvény 78. paragrafusának 3. bekezdése azt rendel el, hogy elsősorban a részvegyőkkel a hat évre visszamenő adatok alapján a helybenlakást állapítsák meg; ha ezen adatok nem elegendők, a székesfűdörösi bejelentőhivatalhoz kell fordulni, ha ez sem elegendő, a fél megjelölés, további vizsgálat esetén a bizottság a helyszínen is eljárhat.

— A bizottság egyik kölléket sem fogadta el a választói jogszultság megállapítására. Nem volt elegendő a lajstromok megállapítása, nem volt elegendő a rendőri bejelentés irazolása, sőt az együttes irazolása sem, hanem az egyes bizottsági tagok tetszése szerint megkezdtek kb. 8000 embert akkor, amikor őket a felveendő közk kellett volna itani. A rendőrség irazolása, hogy hat évir helybenlakott, nem volt elegendő.

kihagytak olyanokat a lajstromból, akiket a rendőrség igazolt,

a lajstromban előfordulnak, de megidézésre nem jelentenek meg. Megállapodunk egy napon abban, hogy akikről a rendőrség megállapította a hat évir helybenlakást, de az idősekre még nem jelent, azoknál helyszíni szemlélet fogunk tartani; másnap a bizottság ezen megállapodásos: tölletto maradt.

— A napról-napra ismétlődő inkonzekvenciókat

még elviseltem volna, de amikor megjelöve a törölt választók nagy száma, revizió alá vettem az iratokot, megdöbbenéssel tapasztaltam, hogy többszáz választó igrve, akiknek hat évir helybenlakását a rendőrség igazolta, további vizsgálat nélkül, anélkül, hogy ezek felett a bizottság döntött volna,

egyszerűen az elintéssel, az elutasított okmányok közé tételezt.

— Felvilágosítást kérvén a bizottság jegyzőjétől, az beismerte, hogy a bizottság egy rendező és egy párttagja eszindta az iratok csoportosításánál est, egyúttal a törleéseket a törzskönyveken keresztül is viltta, anélkül, hogy a bizottság határozott volna. Hogy ez szándékos volt-e, vagy sajnálatos tévedés, nem kutatom, de úgy látom, hogy csak statisztaszerepet játszottam a kisedel komédiáján. Ahol törvényes rendelkezések ellenőrv történnék intézkedések és ahol így szomorú önkényes tévedések fordulhatnak elő, abban a munkában én részt nem vehetek.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Felkérjük t. előfizetőinket, hogy ez év január 15-én, illetőleg február 1-én lejáró előfizetésüket a lapunk mal számához mellékelt befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek.

Egyben kérjük, hogy az esetleges késedelmes kézbesítésekre vonatkozó panaszaitak sür-gősen közöljék velünk.

„A Polgár” kiadóhivatala.

A másik front felé

MOST MÁR SALANDRA, GIOLITTI ÉS ORLANDO IS AZ ELLENZÉK MELLETT ALLNAK... a kommunizmus azonban máris kimondták, hogy ők résztvesznek a választásokban...

„Egy éles ellenzéki beszéd“

E sokatmondó cím hirdette szerdán a titáni támadást, amelynek szörnyű hatalma magborzoltatta, megremegette, megingatta és talán meg is törte a kormányt... Ugron Gábor beszédét...

(őjogot felépítének.)

Ezért a beszédet fölösleges volt Ugron Gábornak - akként látni és ott hagyni a porszót, amelyet... bent az ülésutamban folytatott addig;

Ugron Gábor valóban lelkes harcos az általános titkos választásoknak - Ajánlatom azonban, ezidő szerint inkább az ellenzék ellen harcolt érte a küzdelmet nem koromházta főbb siker, mint például Lukács Györgyét...

A PESTI POLGÁR NAPLÓJA

Írja: KRÚDY GYULA

Milyen regényeket írnak az írók a mai Pestről?

Nem kell aggódni, - valahol már hegyezik azt a tollat, amelyet majd azért mártanak a tinta, hogy a mai Pesti életét, szenvedését, borzalmát, árnyéktelenségét és valaki reménykedését megírják.

Nem maradhatnak meg ezek az évek a regényíró közösségünk nélkül, mert hiszen szívét remegtető téma minden förtött ablak a házakon, amelyekbe befűtött a tél szél; lelket markoló az élmény, minden régi ház, amely együtt szolgálta végig velünk a háborút és olyan kankarú lett maga is, mint a féllábú vitéz, aki szünet nélkül csak megszokásból támaszkodik sarkához...

magában felébredésekor és mekkorát sóhaját, amikor végre estve van. Leírni, hogyan lesz ebben a korszakban gonoszlovóvá az ember is, aki becsületesebb és tisztább született; hogyan milótt az emberekről a legelőművelő udvariasság is, pedig fiatalokukban jóhírnevű tánciskolába járatták őket szülei; hogyan tanulta meg eszikagatni a fogát az, akit mindig csak mosolygóni tanítottak; hogyan lett körmonfort gazemberré az az ember, akit tegnapelőtt még „pesti pal“nak hívták a háta mögött; hogyan történt az, hogy bár undorodik az életétől, megalhál mérsem merészel, mert félti hozzáfartozott az elviselhetetlen temetési községektől... Végül: mit gondolt magában, mikor aztán mégis csak itt kell harjni szeretett városát. - Ez az utolsó gondolat nem lehet valami hízelgő Pestre.

Vázsonyi-jacsora a Józsefvárosban

Csütörtök este Vázsonyi Vilmos tiszteletére összejátszó volt a Józsefvárosi demokraták polgárszövetségünk impozáns részvételével, Zsombor Géza, a köréleke megnyitott beszédében átvázolta Vázsonyi Vilmost, Hegyesy-Kiss Pál, Benacsek János, Huska Vilmos, Kéthly Anna és Rothstein Mór nemzetgyűlési képviselőket és rámutatott arra, hogy a demokrácia címkét csak a szervezett polgárság és munkásság együttműködésével lehet megvalósítani. A reakciókat támogatják azok, akik liberalizmusát mögött új pártok alkáltságával akarnak polgári egyesülést teremteni. Hegyesy-Kiss Pál és Rothstein Mór beszéde után, Kéthly Anna a polgári asszonyok politikai öntudatra ébredését hangsúlyozta.

Ezután Vázsonyi Vilmos emelkedett szóra: - Állandóan széleskörűs pártokról beszélnek itt azok - mondotta - akik bennünk azért illetnek a széleskörűs jelzővel, hogy magukat mint állambürokratákat, az ország közpárt-politikusait állíthatják be. Mit ellenünk vádat kovácsolnak abból, hogy azok a szocialisták szövetkezünk, azért, hogy itt ne titkos szervezetek legyenek és nyílt választás, hanem titkos választás és nyílt szervezetek, akik oly gyönyörű szavakkal tettek szolgálatot az irredentizmusnak és akiknek mérleketességépp most leplezők le Bécsben, addig azok akik a szocialistákkal való szövetkezést bűnnek tekintik, szövetzőre lépnek az orosz szovjetlet. Hát mi, a széleskörűs politikuskok titkosok az ellen, hogy ezt a szervezeti a nemzetgyűlés becsületesen és alkalmat adjon a mult szomorú tapasztalatait után arra, hogy szövetkezétség ógára alatt boldogult agentúra jöjjön be az országba.

Emlékeztetem ezeket az orakat arra, amikor a szocialistákkal való szövetségünket gúnyolják, hogy ők a közégi választások idején az Erzsébet és Lipótvárosban a Wolff-párttal pakáltak be és alkotak közös listát. Azt üzenik nekik, hogy törzsek jobb belátásra, mert amíg csak egy listák, hogy tévelygők, addig igyekszünk nekik tévedésüket megmagyarázni, de ha látni fogják, hogy az ő szövetkezétségük kovácsolás és megalkotásodtatás a részben, fogunk vezélni, mis Huska Anna felvilágosítás és kifejtése, hogy a polgárszövetségünk addig is tanuelték adtak tudatunknak akkor, amikor jöttek intézmények kifizetésével és fenntartásával országos szocialis politikát. Huska Vilmos és Posta Sándor felvilágosítás után Vázsonyi Vilmos átlátásával ért véget a bensőséges és lelkes hangulatú este.

Külföldi illatszerek és kozmetikai különlegességek BALASSAHUNGÁRIA DROGÉRIA Budapest, VIII. József körút 13

Zongorát - Pianinót Reményi Reményi endrangi zongora telepít meg nem látogatta Budapest VI. ker. Hanga és Jvitas, 10. utca, csere, beállítás, berakítás

Pannonia kávéház MISKOLC, Széchenyi és Kossuth uca sarkán A demokrata- és kereskedővilág találkozóhelye!

Legfinomabb kalapok és sapkák Radványi Jenőné Budapest, Baross tér 17. szám

Engel és Gottesman bel- és külföldi úri és női szövetkülönlegességek nagyban és kicsinyben Budapest, Deák tér 1., az udvarban. Telefon: 52-14

KÖZGAZDASÁG

A Rimamurányi „nagy” tranzakciójának kulisszáitkai A tőzsde közönsége s a Rimamurányi részvény elvonása — A Rimamurányi árfolyama egy hét alatt 15 százalékkal esett

Nemrégiben részletesen kifejtettük azokat a kör-
melet, amik a részvények oryomtelenségét a Ri-
mamurányi folyamatban levő tökémelesével kapcsolat-
ban érik s reámutattunk arra, hogy a tőzsde közön-
sége aligha fogja a Rimamurányit most rohamosa-
ban vásárolni, amár a vállalat nagy dollárköltése-
s normális esetben egy erős haussmomentum lenne.
A legutóbbi napok tőzsdei eseményei teljesen igazol-
ták okjeleinket, miután a Rimamurányi tőzsdei
árfolyama az elmúlt hét során 160.000 koronáról
140.000 korona alá hanyatlott, amár a vállalathoz
közelálló hegyekről erőlyes intervenciók történtek e
részvény árfolyamcsökkenés megakadályozására. Így
a Sntmacher tőzsdei cég valóságilag czerdarabos té-
telekben vette fel a tőmögöns piacra dobott árakat,
sőt maga a részvények árfolyamának jelentés-
szabása alakult tőzsdei szándékúts is igen jelentős léte-
leket vett fel a Rimamurányi papírjaiból.

Egy legutóbbi híradás szerint a Rimamurányi az
újonnan kibocsátott 100.000 darab részvényt 140.000
koronás árfolyam mellett adja át az amerikai üzlet-
barátainak, tehát kerekén 14 milliárd koronát von el
a részvények egytömögönsére elől. Ha azonban figye-
lembe vesszük, hogy a tőzsdei szabad forgalomban
főtérő vásárlások esetén 100.000 darab részvény leg-
tövegsőbb felvásárlása is legalább megháromszorozza a
jelenleg szereplő Rimamurányi kursust, nyu-

godtan állíthatjuk, hogy llymódon a részvényesek
elől még ennél is jóval nagyobb összeget vonnák el
és pedig az lly esetben okvetlenül fellépő differen-
ciák elmaradása folytán. Nem csoda tehát, hogy lly
körülmények között a Rimamurányi klerészvényesek
meglehetősen savanyú arccal fogadják a Ri-
mamurányi készülő tranzakcióját s akadtak persze
olyanok is, akik szabadulni igyekeznek a nem tu-
nyaj elonyoktól nyújtó papírjaiktól.

Meg kell még emlékeznünk a teljesség kedvéért
azokról a legutóbbi elferdjt hírekről is, melyek sze-
rint a Rimamurányi amerikai kölcsönét jőrszot azok
a külföldi — eshszolvák és német pénzügyi körök
portálták, amelyek tevékeny résztvettek legutóbb
a Rimamurányi eshszolvákiai telepeinek megvásárlá-
sában. Ezek a tőnyezők — állítják — a Rimamurá-
nyira néve meglehetősen kevés hasznat hozó áru-
hözsokát azal akarták elviselethetőbbé tenni, hogy
feljajánlóták protekciójukat a Rimamurányi vezetö-
sége számára arra az esetre, ha az amerikai piacon
egy nagyobb ivesztaeiös kölcsönöt akarna igénybe
venni.

Amár a híreket igen jó forrásból kaptuk, mind-
azonáltal egyelőre fentartással fogadjuk, miután a
Rimamurányi vezetöségéről mégis csak feltételezünk
annyi önállóságot, hogy ezt a tranzakciót minden
külföldi segítéseg nélkül is meg tudta szervezni.

Megalakulás előtt a cukor-kartell

Egy újabb merénylet a fogyasztók ellen — állami segédlettel

A legutóbbi hetek során hosszú, llytkázatos tár-
yalásokok folytattak egymással a cukorgyárak,
amelyekből a kormány az egyes cukorgyári érde-
telökkel. A beavatottak még hosszabb idő óta
várják, hogy ezek a tárgyalások előbb-több
a cukorgyárak kartellrevezésének megvalósításához
fognak elvezetni, s ebben a várakozásukban most
elgtha fognak esznelni. A kormány már régóta nem
jó szándékú néli, hogy a cukorgyárak a cukorra-
szállítás alkalmával a termelők rovására egyre na-
gyobb előnyöket igyekezzenek elérni. Viszont a cukor-
gyárak máskül megfogozták a kormánnyal szem-
ben, hogy a külföldi konkurencióhegyességek biztosí-
tása érdekében elvezethetőbbül szükséges, hogy a
cukorgyárak lehetőleg jóval a világpiacis alatt
maradjanak. A legutóbbi cukorra-árvetelek nagy-
nyában olyan alapon jőttek létre, hogy a cukorgyárak
a termelők számára minden 4-5 métermázas cukor-
répéért 1 métermázas cukor utánnyokot forgalmi
árát kötik fel. De mi történt most? A cukorra-
termelők legutóbbi kénytelenek voltak rájárni, hogy
a háza árának rohamos drágulása mellett a cukor-
népa értékesítése a jelenben már csak azért sem
a legkifizetőbb üzlet, mert a cukor népa tulajdonlag
a világpiaci készletek tövegsége miatt sehogys se tud
emelkedni. Mit tesznek tehát erre a termelők? A kor-
mányra egyre nagyobb nyevészté vártak, hogy a
cukorra-árveteleket az ára az országban llyve-
gesen magasabb legyen. Hogy azonban a cukor-
gyárak a magasabb árveteleket megelnyessék, en-
nek az előfeltétele, hogy egymással szemben kartel-

szert megállapodásokat létesítsenek. A kormány, a
cukorgyárak és a cukoripatermelők arnyolag igen
hamar megértették egymást s ennek bizonyítéka
gyanánt a kormány máris alaposan leünyekelte a
cukor kivélel vámját, s egyben az eddiginél jóval
magasabb módon szabta meg a cukorra-árvetelel
árát. Csak természetes, hogy ezek után a cukorkar-
tell megalakulása már csak egy formális kérdés, s
ha akadtak is még némi ellentétek az egyes gyárak
között, ezek bizonyára rövidesen el fognak simu-
lni, mert el kell simonyozni a cukoripatermelők egysé-
ges fellépésével szemben.

A kormány, a gyárak s a termelők tehát ismét
összetökelt a fogyasztás ellen. Mert hát ki az, aki
a llynkényomórított fogyasztást megvédi a termelők
s a gyárosok újabb rohamai elől? A mi kormányzat,
az eddigi tapasztalatok szerint, túlfonyóan a termelö-
kötök igyekezit kedvezi, mert hiszen a szavazatok
jőrszot innen rekrutálódnak a választások alkalmá-
val. Ugyancsak előtérben állnak a gyárosok is,
csak a fogyasztók tövegsége, a misera plebs contri-
butio meg mindig szabad préda tárgya. A kormány
nyilván nem nagy barátja annak a gondolatnak,
hogy a tömögök legnyább az olesó cukor révén pró-
báljanak egy pillanatra feledést találni a jelen sok-
sok keseredéséért, hanem előrelátóan bíles intézke-
désivel máris sikerült elérni, hogy a cukor Ma-
gyarországon a legdrágább világszerte. S hogy ez
llyz maradjon beláthatatlan időig, majd az új kar-
tel gondoskodik róla — a kormány llyhatós segé-
lete mellett.

× Újabb külföldi kölcsönt keres a kormány. A
pénzügyi körökben jőrele sejtették, hogy a 250 millió
aranykorona számú kölcsön legnyább az ál-
lamháztartás számára fog hozni ideig-öröig tartó
javulást, de maga az ország a szanálásból csak az
irtóztos adóterhektől fogja érezni. Most azután
vagy a kormány eszbe kap, hogy az egész állami
apparátus honokian van felépítve, ha egy erős, va-
gyonos adózási réteg nem húzódik meg alatta. Jő-
jön tehát most a beruházási kölcsön! Egészen mi-
nimalis előrelátással sejtéhető volt, hogy a szanálási
akció a nagygazdaság számára maritriumok sorát
fog jelenteni, ha a külföldi tőke nem fog intenzív
módon az ország gazdasági felépítésébe belekapo-
sodni. A külföld — miként ismeretes — valóban kö-
szelendi akart felénk, hogy anyagi erejével a honunk
alá nyujtson, de hát a kormányzatunk gondja jól
vél, hogy a fennálló kurzus-rendszerből már első
lépésben elriaszák a külföldi érdekelöket. Egy ál-
lam, mely a tanulási szabadságnak útjában áll, az
ipar és kereskedelemi élet intenzitását egy lehetete-
nél súlyos adószabványval elfojtja, s az ingatlanok
eszköz forgalmának felekezeti motívumokkal hozza
elő, elgtha várhatja a liberális külföldi tőke
megmozdulsát. Próbáljon meg a kormány legnyább
— balkáni gazdaságra (Bulgária, Japorszávia) hely-
közélni a mentes tapasztalati fogja a külföldi tő-
kére szorozatos jelentékesét — minden különösebb
diplomáciai furfangoskodás nélkül. Ha pedig a kormány
erre még mindig nem tudja magát elszamni,
hgy megint csak légyrés férben fog mozogni a to-
vábbi szanálási akció.

× Bankigazgatók, akik nem akarnak méltóságos
urak lenni. A fővárosi választások a legközelebbi
hónapokban mégis csak le fognak zajlani s a kor-
mánykörökben máris szívós előkészületeket tesznek,
hogy a befolyásos polgárok minél nagyobb szímet
vonulassák fel a hivatalos, fórumoknak telész lelöl-
te érdekében. lly — mint öröszültek — máris egész
bizalmas puhatólódások folynak néhány pénzintézet
környékén, hogy a bankvezetők közül, kik óhajtanák
elnyerni a méltóságos címetl járó kormányfőtaná-
csnyságot. A bankvezetők sorában — miként ismeretes
— igen sokan vannak, akik közel-lábbal llyakoz-
nak az újpéteit méltóságos cím ellen s inkább haj-
landó megfőtözött jőtökösnyűk előkora igen fe-
lénykes öszsözeget juttatni, semhogys nevéük öt sze-
repésben az újabb több konjunkturális címzathataga-
ban. Különösen a Kereskedelmi Bank két ismert, ve-
szető állásban levő szemérsége Weisz Ellőd és
Wertheimer Adolf nagy szemérsége ellenél a méltóságos cím ellen ki állandó makacs ellenélés
a méltóságos cím ellen ki szentül meg van győződve,
hogy a sors különbe kedvegsége folytán tovább is
megmaradhat — egyszerűen nagyvágsos úrnak.

× Hírek a hivatalos bankamatálly lezsaláltsá-
ról. Jó helyről nyújt információkat szerint a Nem-
zeti Bank vezetöcsége legközelebb ismét revizió alá
fogja venni a bankmatállyt mai külösét. Sok indok
szól ugyanis amellett, hogy a hivatalos bankmatá-
ra ismét legalább 12%-ra eszkenjen le s ezáltal a hit-
élet terén a mérték konszolidálható viszonyok áll-
lissanak elő. Hgy szerint az új kamatlezársítást ter-
vet főték Schober Béla, a Nemzeti Bank vezérigaz-
gatója propagálja.

Pártvezetöcségi ülés a Jözszevárosi Nemzeti Demokrata Pártban

A Jözszevárosi Nemzeti Demokrata Párt vezetö-
csége jan. 27-án, dr. Hajdu Marcel előnökelete alatt ülés-
tartott, melyben megjelentek dr. Weiler Ernö, a
XVIII. v. k. körének elnöke, Zsombor Géza, a XVIII.
v. k. kör elnöke, dr. Körmöcs Zoltán, a XIX. v. k.
kör elnöke, Vitéz Aladár párttitkár, továbbá Zimmernann
Desöz, Freund Desöz, Somogyi Zoltán, Steiner
Mór, Krausz Iszö, dr. Messinger Hugo, Dévai Jenö,
Fednyó Lajos, Aron Desöz, dr. Kuanos Ignác, Román
Ernö, Hald Sándor és Fejnyacs Aladár.

Dr. Weiler Ernö napirend elől szót kér és így a
maga, mint a párt nevében örömeink ad kifejezést,
hogy a párt elnöke, dr. Hajdu Marcel, betegségséből
felgyült és a párt vezetöcsét ismét átvette.

Dr. Hajdu Marcel előnk köszöni a mély ragzó-
köszönetét és bár egészségi állapota még néha nagyon unyi
pihónót kívánna, a kötelességséret mégis hazahozta
Igyri, hogy külföldbe a választások előtt, tokoz-
zottan veszi kezébe a párt ügyét, hogy a demokrata
párt eszméit diadalra vigye. Ismerteté után a po-
litikai helyzetet, különös tekintettel a párt választási
esélyére.

Vitéz Aladár párttitkár beszámol arról, hogy a
jözszevárosi közigazgatási kerületben, tehát a XVIII.
XVIII. és XIX. választókerületbe választói névjegy-
zékét megszerezte, azoknak felölgozása folyamatban
van. Ajánlja, hogy a választások befejezéséig egy
ará alkalmis adminisztratív erőt állítson a párt az
iroda felé. Miután a pártvezetöcsét ezt tudomásul
veszi, előfogja az elnökség azon javaslatát, hogy a
jözszevárosi 3 szervezet egy beiratási, mint a tag-
díjakat egységesen szabályozza. Zimmernann Desöz
szóval után a 3 jözszevárosi szervezet beiratási
díjait jözszevárosi polgárok részére 50.000, idegen ke-
rületbeliek részére 100.000 koronában, a tagdíjakat pe-
dig egy félrebe az eddigi 50.000 korona helyett 60.000
koronában állapítja meg. A beiratási díjakat illetö-
leg határozatlilag kimondja a pártvezetöcség, hogy
ezen beiratási díjat minden belépő tag „A Polgár-
ra egyezett core előfizetel és az előfizetés díjakat
a körök vezetöcséig „A Polgár-unk beszolgáltatók. A
tagdíjakat illetöleg pedig a régi 50.000 és az újonnan
megállapított 60.000 korona közti különbséget, tehát
10.000 koronát mint hozzájárulást a Polgárnak beszo-
laltatják.

Hald Sándor azon kérdésre, hogy a legutóbbi
pártvezetöcségi ülésen elhatározott nagygyűlés meg-
tartása iránt intézkedést történt-e, az elnök jelenti,
hogy az előkészületek meglette és kéri, hogy a kö-
zvetjövöben megtartandó nagygyűlésre jözpontjának
meghatározást az elnökség biztós. A pártvezetö-
csét tudomásul veszi.

Végül Zsombor Géza bejelenti, hogy jan. 29-án
a XVIII. választókerület nagy politikai vacsorát ren-
dez, melyen Váczonyi Vilmos és a többi pártbeli
nemzetgyűlési képviselők is meg fognak jelenni, kéri
a pártvezetöcsét tagjait, hogy az öt elmondandók
fontosságára való tekintettel azon okvetlenül meg-
jelenjenek.

A községi választók névjegyzeit

megesimáltak, közszemlére is teszik. Közzététel előtt
kösztölő nyujtanak belöle. Hirdetmény új-
golja a szökesfőváros lakosságának, hogy megne-
geli a névjegyzeit, ha nem találja rendben, fel is
szólhat ellene, panasszal is élhet, de — most jön a
bibl! — csak a községi választói jogosultság külön
feltételeinek meletve vagy hiánya tehető felszámol-
ás vagy panasz tárgya. Méltozták tudni, mit je-
lent az Akit Wolféknak és Wolfék központi va-
lasztómányának sikerült a nemzetgyűlési választók
névjegyzeitől kieszkabotólul vagy kibányi, az
most már hiába futko a veszett felszökés még a nyete
után is, a községi választói jogosultságnak is löttek.
Hiába igyekezett Váczonyi Vilmos a jog és méltó-
nyosság argumentumát érvényesíteni, nem sikerült
elérnie, hogy a törvény kifejezetten úgy intézked-
jék, hogy Wolfék jogfosztásával szemben legyen
legalább lly reparáció. Es az „aktív elölzök” tagjai
is haszalan voltak jó fiúk és haszalan jó fiúk még
ma is, azt a bizonyos egyszakosos törvényt még az
é szep szemérsékert sem terjesztette be Hakovszky -
sán helygimnázist. Most már hát nyilvánvaló — eddig
sem volt nagy titok —, hogy Wolfék Bethlen papa
és Hakovszky mama kedvence. Es nyilvánvaló az is,
hogy a törvényhatósági választói jogosultság külön
feltételei éppen csak arra jök, hogy legyen még egy
úrnagy, vagy még egyvel több úrnagy a jözszevárosra.
Eddig ugyan nagyon kevés volt.

Engedményes ár-
ban hangszerök
és gramofonok
a Nemzeti Demokrata
Pártkör tagjainak
Lemoz udjónasok
legnagyobb raktára

Hangszer-Ötthon

FEKETE MIHÁLY

Budapest VIII. kerület, Jözsze Körút 9. szám

Dévai Testvérek ezüstárugyár ri. gyártmányai **Dévai Jenö ékszerésznel** VIII. Rákóczi út 61 szám
Kicsinyben **Demokrata párttagokhoz gyárti árak**

SZÍNHÁZ

Esibi

Ez a címe *Repis Gignoux* és *Jaques Théry* háromfelvonásos vígjátékának, melynek próbáit ma kezdte meg a *Magyar Színház*. Öngyászta a félvilág éretti szépsége elhatározta, hogy férjhez fog menni egy pipogya, de dőzsöléggel lordingoz. A gróffal úgy ismerkedik meg, hogy autómobilos műbalesetet rendez. Minden megy, mint a karikacsapás, amikor megjelenik a kokott leánya, aki moziszínésznő és egy moziszínésznő menyasszonya. A helyzetet nem lehet másképp megmenteni, mint hogy a színésznő leányt 12-13 éves esztendőre állítják be a lord előtt és így is kezlik.

A legmulatságosabb bonyodalomak között folyik tovább a események, melynek kifejtésében a lord mégis elveszi a kokottot, míg a leányt a lord unokanője kéri feleségül. A két női főszerepet *Mészáros Giza* és *Bajor Gizl* alakítja, míg a férl szerepeket a színház két kiváló művésze játssza. Rendezi *Baróczy* főrendező vezetésével *Hepedűs Tibor* fogja a darabot, a díszleteket *Baja Benedek* tervezte. A darab magyar nyelvre való áttételét *Heltai Jenő* végezte.

Szomorú érdekességet kölcsönöz a vígjáték előadásának az a körülmény, hogy a darab egyik legmulatságosabb figuráját egy szegény közlegyzött *Kerlész Endrőre* osztották ki, aki az első próba előtt oly váratlan hirtelenséggel, tragikus körülmények között távozott az élők sorából.

Mozyókép-Orthon

Minden idők nagy szenzációja
Az Océán ura (Titkok hajója)
 Az amerikai Fox-filmgyár világfőltája
 A legnagyobb Flix-FOX vígjáték:
Az ólomkőros Flix-Fox
 7 feje. Előadások kezdete: fel 4, fel 6, fel 8 és fel 10 órakor

Mozgóképek-Orthon

* **Somlay Artúr** „Az idegen”-ben. A rendkívül színházi események hangulata veszi körül ifj. *Gaal Mária* darabjának utolsó próbáit a *Renaissance Színházban*. A téma, a mese és mindenekelőtt a főszerep titokzatosága sokféle találgatásra ad alkalmat. „Az idegen”-t, egy rejtelmese természeti erővel felruházott ausztráliai szelgelköt embert, aki Európába kerül *Somlay Artúr* játssza, akinek ez a szerep művészi pályáján újabb nagy állomás. Eseménye lesz még a bemutatónak egy sokatígéret fiatal színésznőnek, *Holló Klárának* bemutatkozása a női főszerepben. *Orska Mária* szerint, aki a szerepet a német bemutatón már elvállalta, a szerep az újabb drámaiprodalom legnagyobb feladata, de egyszerűságra és legnépszerűbbre is. Boldog vagyok — írta *Orska* egy levelében *Gaalnak* — hogy ez a költői mű megcsinált! Ezt a szerepet játssza *Holló Klára*, aki *Somlay* rendezői keze alatt készült a rendkívül feladatom. A darab kiállításra külön esemény: *Simon György* János artisztikus dekorációi a darab exotikus hangulatát, páratlan izgalmaival telített esztétikáját erősen kiemelik. A darab megkapóan érdekes és színpadon még ismeretlen embereket vezek a deszkára. Ezeket a nagyszabású szerepeket *Taray, Harsányi, Maklár, Baló Elemér, Békó Marianne* és *Fértes* játsszák. A bemutató február 6-án, pénteken lesz.

* **Somogyi Nusi** páratlan humora és ötletessége talán még sohasem volt oly művészién kedves és friss, mint a *Postás Katka*-ban, a *Blaha Lujza Színház* jubileári operettjében.

* **Altona, Fazekas Imre** páratlan sikerű drámája a *Magyar Színház* szezonálagera. Minden előadásnál táblás ház tapsol a csodálatos előadásnak, *P. Márkus Emília, Bajor Gizl, Csorlotos Gyula, Gombaszögi Ella, Tornyai, Vágó* remek együttesének. Az *Altona* legközelebbi előadása: péntek, vasárnap, hétfő.

* **Honthy Hanna** éneklő 30-éveser a *Postás Katka* címszerepét a *Blaha Lujza Színházban*. A nagyszerű primadonna tökéletes művészetet eseményre teszi a *Postás Katka* minden előadását.

* 24 előadás — 24 tomboló siker a *Krizantém* eddigi pályafutása a *Városi Színházban*. Pénteken lesz a diadalmas operett 25-ik előadása, amely kétségkívül ismét szűrtől ház előtt. Forró premierzhangulatban fog lejárni. A *Krizantém* természetesen ezáltal is, mint legközelebbi hétfő esti előadásán, a premier nagyszerű együttesével, élén *Alpár Gittával*, kerül színpadra.

Premier ma! Premier ma!

Az arab
 Rex Ingram mesterműve. — Főszereplők: Alice Terry és Ramon Novarro

Corvin-Színház! Orion-film!

* Az „Ezüstlakodalmom” szenzációs sikere megismétlődött *Gárdonyi* remek színművének további előadásain is. A *Városi* közönsége elragadtatva fogadta az újdonságot, amelyben a lebilincselésen érdekes, izgalmas esztétikájú szívhévszítő, esodaszép költészettel egyesül. Mindezeket a szépségeket teljes mértékben érvényre juttatja az előadás tökéletesége. *Varsányi Irén* dícsőséges pályája legszebb diadálját érte el *Hameliné* szerepében. *Gombaszögi Frida* minden egyes jelenete a legizgalmas művészet megkapó erejével hatolt. *Kürti József* már első szereplésével a *Vigszínház* oszlopává lett. Igen jelentős fellépésről tanuszkodik *Dénes György, Orsolya Erzsébet, Székely Lujza, Kende Paula, Sitkey Irén* és *Füdenyi László* is részesei az *Ezüstlakodalmom* nagy sikerének. A közönség nyílt színen is sokat tapsol, de különösen a felvonások végzetével hívja ki számtalanszor a főszereplőket. Előadás végén is együtt marad a hallgatóság, hogy ünnepele *Varsányi Irént* és *Gombaszögi Fridát*. Az *Ezüstlakodalmom*, amelynek kivételre sikerét az egész sajtó is ritka egyértelműséggel konstátálta, legközelebb pénteken kerül színpadra.

* A *Városi Színházban* vasárnap délután *Tal a nagy Kivádon*, este az *Igló diákok, Farkas Imre* két legnagyobb sikerű darabja kerül színpadra.

* A *Halló, Amerika!* — mérsékelt helyarákkal. A *Renaissance-Színház* Strindberg főművét — amelyet a *Waterloo család* és a *Szeretni* nagy sikere leszerzett az esti műsorról — egyelőre hétfőn, Gyertyaszentelő napján délutánra mérsékelt helyarákkal másorra tűzte *Sontagye, Fogács Rózsával* és *Gellérttel*.

* Néző meg a hirdető-oszlopokon a *Városi Színház* helyárait.

* Egész Budapest helyzet a *Fej vagy irás* csillagó ötletén, mulatságos nyelvezetén, fényes színpadi karrikaturáin. *Lakatos László* komédiája a *Belvárosi Színház* nagy sikere. *Titkos Ilona* egy-egy-ugyanan estén egy urinó és egy kokott keltés szerepében a színészművészet csodáit produkálja. A néző alig tudja elhinni, hogy a két szerepet ugyanaz a művésznő játssza. *Törzs Jenő* főlényes elegáns férfissága, nobilitás elömlése talán még sosem volt oly hódítóan ragyogó, mint a *Fej vagy irás*-ban, amelynek minden előadása táblás. Legközelebbi előadások: péntek, vasárnap, hétfő.

* Ma és a hét többi napján *Langyel Monyhért Waterloo családja* a *Renaissance-Színházban*.

* Szulánit a *Blaha Lujza Színházban*. A *Blaha Lujza Színház* színpadán és műhelyben lettek óta a legnagyobb művészi ambícióval és legszorosabban munkával készülődnek a színház nagy szezonálkerétre, *Goldfaden* világhírű operájára, a *Szulánit*-ra, amelynek magyar szövege *Kővessy Albert* és *Makai Emil* költői munkája. *Tihanyi Vilmos*, a *Királyi Színház* főrendezője teljesen új beállítással készült elő a világlátró remekmű előadását: ének-, tánc- és világijáték előadásokat, remek színpadi díszleteket és színpadalkalmat. A remekbe készült előadás főszerepei *Palay Matild*, a *Magyar Királyi Operaház* tagja, aki a címszerepet játssza, a kitűnő *Harmath Hilda* Abigail szerepében. *Nádor Jenő*, aki nagy sikerű amerikai vendégjátéka után most Absolon szerepében lép először a budapesti közönség elé és a páratlan humorú *Boross Géza* *Öngyingat* szerepében. Külön attrakció *Rott Ferenc* táncprodukciói és a remek keltés táncok, amelyeket *R. Szentpál Olga* saját koreográfijája szerint tanított be és amelyeket *Mirkovszky Mária* és *R. Szentpál Olga* nővédekkel adnak elő. A *Blaha Lujza Színház* pénteken, február 6-án hozza először színpadra a nagy érdeklődéssel vár *Szulánit*-ot. A jegyek árusítását e hét pénteken kezdte meg.

* Műsorváltozás a *Renaissance Színházban*. *Simonyi Mária* betegsége miatt a péntekre hárított *„Szeretni...”* helyett pénteken is a *„Waterloo család”* kerül színpadra.

* Új énekes magyar játék a *Városi Színházban*. Pénteken, február 6-án érkeke keltés eseményre lesz a *Városi Színház*nak. Új darabot hoz és új szerzőket avat: színpadra a *Juhászlegény, szegény juhászlegény* című énekes magyar játékok, amelynek szerzői: *Török Rezső* és *Magyar László* ezáltal először lépnek a közönség elé egész estét betöltő darabban. *Török Rezső* sok kacagást, pompás egyfelvonásosból előnyösen ismeri már a közönség, *Magyar László* pedig sok népszerű magyar dal kitűnő szerzője. Az ifjú szerzők első háromfelvonásos darabja rendkívül színes, eredeti és mulatságos énekes magyar játék, amely néhol a népmese derék hangulataival rokon s egy boksztárs való szívből fakadt írás magyar muzsika díszíti. A szegény juhászlegény szerelmev történelmét, amely a falugépi kosma vídám milőjéből a „*Karakán király*” mese béli groteszk birodalmába kalandozik el, a színház legújára erős viszk színpadára és megkapóan szép színpadi kőntőben kerül a közönség elé.

* *Fej vagy irás, Lakatos László* szellemesen mulatságos komédiája a *Belvárosi Színház* kiemelkedő sikere. Minden előadásnál táblás ház ünneplés *Titkos Ilona, Törzs Jenő, Mészáros Giza, Kerlész Dezső, Rubinyi, Gárdonyi, Halmel Aranka, Faludi Sári* csodálatos együttesét. A *Fej vagy irás* legközelebbi előadásai: péntek, vasárnap, hétfő.

A Fővárosi Operettszínházban

pénteken, január hó 30-án először

HALLÓ, AMERIKA!

Nagy látványos revű 2 részben és 22 képbén

Színpad alkalmazta és rendezte: **Jack Haskell**

Táncpalota Cercle des Etrangers

VII. Erzsébet körút 53. Telefonszám: József 78-23
 Igazgató: Kádár Miklós
 Művészeti vezető: Szintai Nándor

„The Clarions” Eredeti amerikai Jazz Band
 „Mády D'or” Spanyol tánc
 ??? EMBER ILUS ???
 „Mimy Shorp” Blouse-American
 3 CALIGARY'S American excent. dance song and comic.

Műsor után hóbaldia-és szerpentin-csafa
 Kizárólag az url közönség táncol!

Táncvezetők:
 Prof. Alexander és Prof. Christian.

* **Halló Amerika.** A Fővárosi Operettszínház ma este mutatta be *Jack Haskell* nagy revűjét „Halló Amerika”-t. Sok szín, pompa, színes, csillag, tiszta és pazarló színpadi kép, tánc, *Favagy Géza* ragyogó invenziójú kosztümjével, merész színpadi trükkök, ügyes angol táncosok, kitűnő művészek, mint *Péchy Erzsébet, Biller Irén, Holmaly Tibor, Ujváry Lajos, Pártos Gusztáv*, de az egész művészi újszerűség és néha — unalom. Ezért ugyan kar volt az eredetileg tervezett magyar revűt felvetenni és Amerikából hozni a rendezőt. Mindazonáltal elismerjük, hogy az orvumi akrobata trükkök és színes színpadi felvonások megtették hatásukat a közönségre, mely szívesen ment bele a farsangi tréfába és megtapsolta a szereplőket és a rendezőt.

* **Hajókatasztrófa** — a színpadon A *Magyar Színház* február hó végén mutatja be *Pásztor Árpád* „S. O. S.” című hat képből álló drámatűt *Bajor Gizl*vel a női főszerepben. Az S. O. S. tudvalegven az a szikér-átörölje, melyet a nyílt tengeren végveszélybe jutott hajók küldenek szét a világ minden tájára felé, segítségért kérvé. A színmű eddig nem látott színpadi technikát bravúrra ad alkalmat, mert egyik felvonásában a nyílt színpadon mutat be egy hajótörést minden bizonnyal és lélekmarokló szörnyűségével.

* A *Renaissance Színház* kettős premierrel gazdagítja műsorát. A közönség ezt az újítást már a szezon kezdete óta a legelenkebb rokonszennvel fogadta s táblás házak sorozatával honorálta. Ezáltal ismét szenzációs bemutatón készül a színház, meg pedig február hó 6-án hozza színpadra *H. G. Mőzes* nagyfelvonásos színművét „Az idegen”-t, egy héttel később pedig egy francia vígjátékot mutat be.

* A *Délibáb, Fajda Ernő* világhírű vígjátéka a héten szombaton szerepel a *Vigszínház* játékközlésében. A premier nagy sikerének esztalysalí adják a *Délibáb* szerepét.

Közvetlenára prulongálva **A KAMARÁ** fennállása óta elért legnagyobb sikerű film

RIN-TIN-TIN

Egy emberlelkű kulya története 7 felvonásban
 A Fővárosi Operettszínház tagja, **Takács László** operatőre és **Szűcs Ady** gyermekszínésznő

Előadások kezdete: 5, fél 7, negyed 9 és fél 10 órakor

GÁSPÁR FÜLÖP
 Budapest VI, Hungária körút 72. szám
 Telefonszámok:
 4-68, 39-60, 60-21

Szállít **száraz tüzifát**
 7000 kalórián felüli **porosz szenet**
 Elsőrendű **retortabükkfaszenet**
 házhoz szállítva, fuvarokban, vagy fát és szenet egy fuvarban. — Vidéki szállításokat vagontételekben is eszközöl.

A cég 30 éves jó hírneve biztosítja a szolid árakat, a hiánytalan szűnyt, a legjobb minőséget és pontos kiszolgálást!

Varrógépek, kerékpárok, részletrészre
 legolcsóbbak **Wélez Bónánál** Budapest VIII, Baross uca 69. sz.

Meghívó
 szíves megtekintésre!

500 db 200/300 nagyságú vaseros szőnyeg kor. **390.000**
 Kétféle paplanok **290.000** — koronától feljebb
 Agy- és asztalterítők, szelón-átvetők, u. m. férfi és női szövetek, női fehérneműk és vászonárúk eredeti gyári árak mellett kaphatók

Quitt Lipót és Tsa
 cégnél Budapest, Király uca 32
 Vigyázat! Címre ügyelni! Nem saroküzlet!

Vasbútor, rézbútor
 soronívgyűjtemények
 Klein Gyula és Tsa
 vasbútoriparánban
 Bpest VII, Dob uca 58

Márványírókészletek
 tálak és hamutartók

Telefón: 77-51 **Márványáru Vállalatnál**
 Budapest, VI. Rózsa uca 51-53
 Vidékre is szállítók (Király uca közelében)

SZAKORVOSI rendelő vér- és nekimetek részére
EZÜST SALVARSAN OLTÁS
 Rendelés egész nap, Ráközy út 32. sz., I. em. 1. Rókusfal szemben

Szenzációs olcsóság!
 81 cm széles futószőnyeg **20.000 Ft.** Ebéd- és hálószőnyegben nagy választék. **Klein Sándor** kárpitos-kellék-nagykereskedő, Budapest VI, Teréz körút 1/a szám

Hálószobák, ebédlők túlértékelt raktárunkban **mélyárazással** árukat kaphatók
 VII, Dohány u. 62 **Lówy Testvéreknél** Newyork palojával szemben

Ezüstárugyár
 díszüvegek és a Székelykő díszvázaiban gyárt árukat és rendkívül olcsó árak mellett juttatják el.
Schleifer Budapest, VII. kerület, Kazinczy uca 14. szám. Telefón: József 136-38

PAPLANT árban, minőségben, kivitelben a legelőnyösebben kaphat **Blauer**ál, VII, Király uca 19 az udvarban.

Nézzén a tükörbe, hisz Ön kövér!
 Használja a „**VEGETIV FORTE**” tablettát és oly karcsú lesz mint barátja. Kapható békébbel minőségben „**HUNNIA**” gyógyszerterár Budapest, Erzsébet körút 56
 Egy doboz ára 21.000 kor. Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készült. **Orvosok ajánlják.**

Mechlovits Ferenc és Társa utóda

Fenyvesi Aladár

Műszaki különlegességek:
 Nemes (fém), eszterola, fém-, kőszőrös- és polirozó összes anyagok minden célra. Galvanizáló anyagok és teljes berendezések. Csiszológépek

Főüzlet és központi iroda: Ausztriában:
Budapest, Baross u. 47 | **Wien, Daugasse 1-a**
 Telefon József 28-45 | Telefon 3332-VI
 Sürögycim Polifiliz Budapest | Sürögycim Polifiliz Wien
Bucuresi, Strada Smerdan 28
Kolozsvár, Str. Maria Regina II

Fiókküldetések:
 Budapest VI, Vilmos császár út 25. Telefon 116-31.
 Mikola, Árvány János uca 66. Telefonszám 1004.
 Szombathely, Erzsébet királyné uca 43. Tel. 447

STELLA SÜTŐPOR
 Gyár: Rottenbiller-u. 40

Háló, ebédlő,
 üliszoba, meglepő olcsó árban
ORION, Andrassy út 52. Bejárat Bótvös uccában

Perzsa és gyári szőnyegeket

vesz és elad **MINTARKART RT.** (igazgató: Sternberg Z. J.)
 Dob u. 37. Kazinczy u. sarok. Telef. J. 78-67, J. 123-59

Mindennemű gazdasági gépeket a legolcsóbban azonnal raktárról szállít:

Dénes B. rt.
Budapest

Központi iroda:
V, Váci út 98

MINTARKART:
 Budapest VI, Vilmos császár út 61
SURGONYCIM: „DEBERT”

Réz, vasbútor soronívgyűjtemény, ágybetét, gyermekkoszok elismert jóminőségűen fogva legolcsóbb **Mikler** gyárán, VII, Dohány uca 6. szám. Telefon József 124-12

40 szám FOGORVOS 40 szám

Med. Univ.
Dr. Kovács S. és Barna I.
 fogorvos-fogorvos, Budapest VII, Erzsébet körút 40-42
 Műfogak, fogsorok teljesen szabadpádis nélkül. Aranyáruk és koronák aranyat pótló tómból is. Foghúzás, fogtómia (plombálás) érzéstelenítve (alattással is). Műfogak esetén is forduljon a legmagyobb bizalommal 40 év óta fennálló rendelőknek. Vidékiek soronívki fogadtatnak. 10 évi jótállás! Rendkívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan! Rendelés d. e. 9-12-ig, u. u. 2-7-ig. — Váratlan- és ünneppnap d. e. 10-1 óráig. — 40 éves praktika

40 szám FOGORVOS 40 szám

Drót Drótfonat Drótaruk

Stadler M. nály rt. VI, Teréz körút 41

Tűz ellen biztos a harcód,
 Hogyha veszel **MINIMAX**-ot.

MAGYAR MINIMAX RT.
 VI, Rózsa uca 85. ♦ Telefon: 37-31.

POLGÁRI SZERVEZKEDEÉS

DEMOKRATA NAPTÁR

Január 31., szombat:

A Lágymányos-Kelenföldi Polgári Kör műsoros-estje (8). — Józsefvárosi (XVIII.) Nemzeti Demokrata Párt, Művészet (8). — Józsefvárosi XIX. Nemzeti Demokrata Párt, művészet (8).

Február 1., vasárnap:

A XII. vál. ker. Nemzeti Demokrata Pártjának iparos- és kereskedőgyűlése házbr.-és adókérdésben (Uteg uca 4. d. u. fél 9).

Február 3., kedd:

Józsefvárosi XVII. Nemzeti Demokrata Pártkör, Jókai-ünnep (fél 9).

Február 4., szombat:

Józsefvárosi (XIX.) Nemzeti Demokrata Pártkör, A Dem. Szövetség vasorája (8).

Február 5., csütörtök:

Erzsébetvárosi XIV. Demokrata Kör, Jókai-ünnepély (8).

Február 7., szombat:

Erzsébetvárosi XV-XVI. Nemzeti Demokrata Pártkör, Jókai-ünnep (8).

Február 8., vasárnap:

Erzsébetvárosi (XIV.) Demokrata Kör, gyermekelőadás, (d. e. 10).

Február 9., hétfő:

III. ker. Demokrata Társaság, VIII. kultúrost (8).

Február 15., vasárnap:

A Józsefvárosi XVIII. Polgári Demokrata Párt, évi közgyűlés (d. e. 10).

A Demokrata Párt szervezetei

Országos Nemzeti Demokrata Párt (VI. Teréz körút 7. Telefon 25-10, 198-05).

Kelenföld-Lágymányosi Polgári Kör (Gellért kávéház, Telefon J. 85-47. Pártnap: szerda).

II. ker. Demokrata Kör (II. Margit körút 40. Tel. 49-88. Pártnap: kedd).

III. ker. Demokrata Társaság (III. Kulcsár uca 1. Pártnap: szerda).

Belvárosi Demokrata Pártkör (Pártnap: csütörtök).

Lipótvárosi Demokrata Kör (V. Köhary uca 4. Tel. 69-76. Pártnap: kedd).

Központi (VI. ker.) Demokrata Kör (VI. Teréz körút 7. Tel. 23-10, 198-05. Pártnap: szombat).

XI. választókerület Nemzeti Demokrata Pártja (Teréz körút 7).

Külső Terézvárosi Demokrata Kör (XII. választókerület, Uteg uca 4.).

Demokrata asztaltársaságok: I. Reiss Dávid Asztaltársaság (Karikás vendéglő). — II. Demokrata Bartók Asztaltársaság (Központi Demokrata Kör, összejövetel csütörtökön). — III. Ledermann Már Asztaltársaság (Báthory kávéház, összejövetel hétfőn). — IV. Bródy Ernő Asztaltársaság (Blaska vendéglő, Sziv u.). — V. Turul Asztaltársaság (VI. Szondy u. és Felsőerdősej u. sarok, vendéglő, összejövetel szerdán). — VI. Polgári Játékosny Asztaltársaság (Lovrana kávéház). — VII. Első Budapesti Asztaltársaság (Teréz körút 17, Kómúves vendéglő, összejövetel kedd).

Erzsébetvárosi Demokrata Kör (XIV. vál. ker. VII. Király u. 65. Tel. J. 119-57. Pártnap: csütörtök).

Erzsébetvárosi Nemzeti Demokrata Pártkör (XV-XVI. vál. ker. VII. Damjanich u. 51. Tel. J. 45-29. Pártnap: szerda. Társasvacsora: szombat).

Erzsébetvárosi Demokrata Kör (XVI. vál. ker. VII. Thököly út 80. Tel. J. 81-24. Pártnap: szerda).

Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Pártkör (XVII. vál. ker. VIII. Rákóczi út 41. Tel. J. 94-98. Pártnap: kedd. Társasvacsora: szombat).

Józsefvárosi Polgári Demokrata Kör (XVIII. vál. ker. VIII. Déry u. 16. Pártnap: csütörtök). Minden hó első szombatján kultúrestély és társasvacsora).

Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Pártkör (XIX. vál. ker. VIII. Baross u. 84. Telefon J. 110-11. Pártnap: szerda).

Ferenencvárosi Nemzeti Demokrata Kör (IX., Ferenc körút 1. Tel. J. 49-73. Pártnap és társasvacsora: csütörtök).

Külső Ferenencvárosi (XXI) Nemzeti Demokrata Kör (Mészlyéni kávéház, Üllői út 95).

Kőháyai Nemzeti Demokrata Párt. Újpesti Nemzeti Demokrata Párt.

Rákospalotai Nemzeti Demokrata Párt. Pesterzsébeti Nemzeti Demokrata Párt.

Kispesti Nemzeti Demokrata Párt. Monori Nemzeti Demokrata Párt.

Miskolci Nemzeti Demokrata Párt. Győri Nemzeti Demokrata Párt.

Mi újság a pártkörökben?

Az Erzsébetvárosi (XIV.) Nemzeti Demokrata Kör február 5-én, csütörtökön Jókai-ünnepélyt rendez, melyen az ünnepi beszédet Pakots József mondja. Tábori Kornél hírlapíró pedig Jókai és a demokrácia címen tart előadást. A vacsorán megjelennek Vázyonyi Vilmos és a párt képviselőtagjai is.

Gyermekelőadás. A XIV. kerületi Demokrata Kör február 8-án, vasárnap délelőtt gyermekhangversenyt rendez Oszkórádi István vezetésével. Lesz mese, tánc, ének, kis szindarab. Az előadásra, mely 10 óra körül kezdődik, ezúton is meghívja a kortagok gyermeket, szülőikkel együtt a vezetőséget.

Hangverseny. A III. ker. Demokrata Társaság kultúrbirozsága január 26-án, hétfőn rendezte VII. kultúrestélyét.

Az estélyt Orora Zsigmond elnök beszéde zárta be, melyben rámutatott a kultúra nagy szerepére a demokrácia fejlődésében.

A XVI. választókerületi demokrata pártjának végrehajtóbizottsága a napokban kezdi meg a választások előkészítő munkáit. Ez alkalommal a bizottság ifjainak és új tagoknak egészítette ki magát. Előnk Benedek Dezső műépítész, lett helyettes-elnök dr. Kerekes Odón, társelnökök Fuchs Lipót, Mervéti Viktor, és dr. Ballagi Ernő, főtitkárok dr. Elak Béla és Raványi Jenő.

A Józsefvárosi (XVIII.) választókerületi Demokrata Kör kedden, január hó 27-én este ünnepi vacsorát rendezett, melyen jelen voltak többek között: Vázyonyi Vilmos, Szilágyi Lajos, Hegymegi Kics Pál, Fildes Emil nemzetgyűlési képviselők, Bródy Ernő, Déry Ferenc, Hajdu Marcell, Heródy Károly, Körmöczy Zoltán stb.

Dr. Weiller Ernő a kör elnöke meleg szavakkal köszöntötte a megjelent vendégeket és az imponáló tömegben megjelent polgártársakat.

Hegymegi Kics Pál és Szilágyi Lajosnak a napilapokban nagy ismertetést nyújtó cikkben politikai feltevéseit arról Vázyonyi Vilmos mondott nagy beszédét után a küzdelemről, mely Budapestet meghatározza.

A Józsefvárosi XIX-ik választókerület ifjú demokrata csoportja megalakult. Tisztkáira a következők választotta be az alakuló ülés. Elnök: Kohn Emil. Alelnökök: Fodor Lajos és Fodor Sándor. Főtitkár: Reichenberg László. Titkár: Ungár Imre. Jegyző: Fodor István. Díszelnökök egyhangú felkérésessel a Park Kör elnökét, dr. Körmöczy Zoltánt választották meg.

A Józsefvárosi (XVIII.) Polgári Demokrata Kör kedden, e hó 27-én, Zsombor Géza ny. államtitkár elnökletével választmányi ülést tartott, mely a február 15-i közgyűlés előkészítésével foglalkozott. Jelölőbizottságot küldött ki, majd 53 új tag felvételét kereshet tárgyalta. Ezután megbeszélte a csütörtökön, e hó 29-én Vázyonyi Vilmos tiszteletre tartandó vacsora részletét.

A Lágymányos-Kelenföldi Polgári Kör ipari szakosztályában Fodor-Osák János „Hogyan indíthatjuk meg a magánépítkezést” címen előadást tartott 38-án este 9 órakor. Négy csoportba állította az építkezés problémáit: a közlétszervező, kereskedelmi vállalatok, munkásszövetés és a társasháztervezési alapján felépíthető házakra. Ezen kategóriák mind maguk építenek fel a házakat. Az előadó beszélgetésben bizonyította, hogy feltevése szerint rövid idő alatt megindulhat a közpósztyál fellépési nélkül az építkezés. A közpósztyál alatt az ország térsen köteleseket. A közpósztyál alatt az ország agrárius részét érlette elsősorban. A hívás előadásban Kramer Adolf elnök, Császár Ferenc felsőiparis-kolai tanár, Reizer Emil nagykereskedő, Dokros Béla tanár, Kullánya János és mások szözlöttek hozzá.

Jótekonysági estély a Lágymányos-Kelenföldi Polgári Körben. 1925 január hó 31-én, szombaton este 9 órakor tartja műsoros, tombolával, szep-segversemmel és táncal kapcsolatos jótekonysági estélyét a Lágymányos-Kelenföldi Polgári Kör.

A Józsefvárosi (XVIII.) Nemzeti Demokrata Pártkör imponáns ünnep keretében áldoz kedden, február 3-án Jókai Mór emlékének. Az ünnepi beszédet Felek Gyéza, a Párt főszervezője tartja, az ünnepélyen felszólalnak Vázyonyi Vilmos és Rékosi Jenő.

Művészet. A Józsefvárosi (XVII.) Nemzeti Demokrata Pártkör e hó 31-én, szombaton este fél 9 órakor művészetestélyt rendez, melynek műsorán Kende Mária, Radó Sándor, Tamás Benő, Bites Olga, Szentiványi Kálmán, Nádasdy Magda, Nádasdy Károly és Vár Deszö szerepelnek. Gyogyek naponta a Kör helyiségében 6-8 óra között válthatók.

A XVIII. ker. Demokrata Kör ifjúsági csoportja f. hó 24-én, szombaton, a kör könyvtára járára kiválóan sikerült műsoros táncestélyt rendezett. A műsor keretében fellépett: Wesprémi Alice Schuller Kornélia, Barna Edit és több fővárosi művész.

A megjelent hűlgyok névsora. Asszonyok: Zimmermann Dezsőné, dr. Vető Miklósné, dr. Rudas Józsefné, Óri Zoltánné, Gárdos Lipótáné, Bloomer Józsefné, Krausz Mártonné, Stern Béláné, Zuckermann Lipótné, Steiner Józsefné, Weinberger Gyuláné, Faragó Jenőné, Somogyi Zoltánné, Hausser Sámuelné, dr. Weinberger Lipótné, Pauker Lipótné, Horváth Lajosné, Martinecs Szárodné, Steiner Mórné, Guttmann Lajosné, Barna Miklósné, özv. Ring Zsigmondné, Holschmidt Béláné, Weisz Béláné, Schosberger Károlyné, Ungár Adolfné, Rauchberger Dávidné, Klein Filippné, Glanz Andorné, Wertheimer Adolfné, id. Steiner Mórné, Steiner Szárodné, Fereneci Dénesné. Leányok: Vesei Irénke, Sötéty Manci, Weiss Hedy, Vesei Ilonka, Sossberger Bözseke, Schlanger Rózi, Tehei Margit, Holländer Berta, Barna Edit, Kálly Margit, Goldstein Frida, Gárdos Magda, Zuckermann Teri, Zimmermann Kató, Tepper Rózi, Gerő Ica, Weisz Lilyke, Schuller Kornélia, Steiner Dóra, Stern Renée, Rauchberger Manci, Klein Rózi, Horváth Lola, Volk Manci, Eder Erna, Fuchs Ernesztin, Ring Elza és Olga, Guttmann Gyöngyi, Teri, Glanz Erzsé, Wolf Manci, Wertheimer Irma, Tirnauer Kató.

A Ferenencvárosi Demokrata Párt minden szombaton társasestélyt rendez, melyre tagjait ezúton is meghívja.

A IX. választókerület vezetői: dr. Wilhelm Adolf elnökkeléssel szerdán, e hó 28-án értekezlet keretében foglalkoztak a választási propaganda előkészítésével. Dr. Wilhelm Adolf, Grindl Károly, dr. Deményi Aladár, Kohn Hugó és dr. Politzer Gusztáv felszólalása után elhatározták az értekezlet, hogy február hó 11-én, hétfőn délelőtt 11 órára tárgyekezetet hív egybe, melyen megalkotja a párt végleges vezetőségét.

A X. választókerület vezetői csütörtökön, e hó 29-én Bródy Ernő elnökkeléssel értekezletet tartottak. A meeting a választási programjáról foglalkoztak. Bródy Ernő, Reiss Dávid, Pollák Ede, dr. Weiss János, Kuvorics Károly és Vajda János felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy a legközelebbi napokban taggyűlést hív össze, hogy alkalmat adjon a kerület választásának, hogy kívánásait és sereimeiket előadja.

Ifjúdemokrata szervezetekébe a fővárosi választásokra. A ferenencvárosi ifjúdemokrata körök kedden este nagyüzemi hallgatóság előtt politikai jellegű taggyűlést tartottak. Az ülés folyamán, melyen Angyal Sándor, a demokrata párt ügyvezető-elnöke elnöklet, ifjú Pakots György, az Ifjúdemokrata elnöke szözlött először az ifjúsághoz. A történelmet vizsgálva — mondotta többek között — tapasztalhatjuk, hogy mindenkor, ha valamely nemzet veszélyben forogott, az ifjúság, a nemzet harcos, bátor bátalsága a legnagyobb önfeláldozással vette magát a küzdelembe. Ifjú 48-ban a „Márciusi ifjak” is. Es mi, akik öket jogelődjeinknek tekintjük, a szabadságharc küzdő ifjainak szellemében kívánunk belomenni a jövőnk irányító harcba; a fővárosi választási küzdelembe. A nagyhatású beszéd után dr. Sebestyén Ernő lelkesítette az ifjúságot.

Ezúton kerfűk a IX. kerületi demokrata polgárokat, hogy ezen az értekezleten minél számosabban jelenjenek meg.

„Turul” Kereskedők és Iparosok Takaréka és Jótekonysági Asztaltársasága újra megalakult január 7-én és közgyűlést 1925 január hó 21. tartotta meg, mely alkalommal ismételtek dr. Vázyonyi Vilmos, dr. Bródy Ernő, Pakots Józsefet, Ledermann Mór, Reiss Dávidot, tisztelbeli elnökökké Gyögy Jánost, Hauptmann Bélát, Kaufmann Bélát választották meg. A tisztikar így alakult meg: Haupt Samu elnök, Kocsok Sándor társelnök, Stern József társelnök, Klinkó Dezső és Beck Ferenc elnökök. Landau Mór főtitkár, Winter József titkár, Tóth János jegyző, Tücsök Miksa jegyző, Haupt Adolf és Kurländer Agoston póztársnokok. Koloncics József főellenőr, Wende Aurélius ellenőr, Drón Rezső és Hausser Simon szömvizsgálók, Rosenberg Jakab és Sugár Kálmán háznyargok, Tóth Lajos és Pick Armin gazdák, továbbá 21 választmányi rendes és 8 pótagg.

„PYRAMIS”
MAGYAR FÖLDÉRTÉKESÉSI ÉS FÖLDÉRTÉKESÉSI KÉRDÉSEKELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapesti, Teréz körút 26
Részvételtöke: 1.600.000.000 K
Bankostály, Gabonaszözlő, Liszt-, vetőmag-, mezőgazdasági ép., mütraga-értékarmány-, műszaki és biztosiásti osztály

Lipótvárosi Demokrata Kör
tagjai részére
izletes házikoszf
Lapos Sölt, körtés készta vagy sajt
naponta 12 óratól 3 óráig!
Menü: 22.000 K
Fischer J. vendéglős

— A Külső Terézvárosi (XII.) Demokrata Kör január 28-án társasvacsorát rendezett, melyen nagy számban jelent meg a kerület demokrata érzelmi polgársága. **Földváry Béla** dr. elnök megnyitóbeszédben üdvözölte a Központ képviselőit megjelent **Huska Vilmos** nemzetgyűlési képviselőt, majd rámutatott arra, hogy minden kispártnak a Demokrata Párt zászlaja mögé kell sorakoznia, mely a kismemberek pártja, hiszen ez a párt juttatta be az első verbeli kispárost a nemzetgyűlésbe Huska Vilmos személyében. Huska Vilmos válaszában az iparosoktól megszervezésének szükségességéről beszélt és felszólítást intézett iparos társaihoz, hogy azt a pártot támogassák, mely 30 éve küzd a kispolgárok érdekeiért: a Demokrata Pártot. **Schön Marcell** fuvaros szökölt még fel, majd Vázsonyi Vilmos elítélte a fentebb írt véget a vacsora.

— A Ferencvárosi körzeti megszervezése. A Ferencvárosi Nemzeti Demokrata Párt XX. és XXI. választókerületi január 29-én, este fel 7 órakor **Pakots József** nemzetgyűlési képviselő elnöke alatt népes tagterületet tartott, melynek tárgya a két választókerület megszervezésének részletes kidolgozása volt. Az előlki megnyitót változta a fővárosi választásokkal kapcsolatos szervezési munkák lényegét és lelkes szavakkal hívta fel a párttagokat a munkában való részvételre. **Augály Sándor**, **Darvas Gyula** és dr. **Lendvai Andor** jelentettek az új körzeti beosztásról, amely szerint a XX. választókerületben a régi 15 körzet helyett 8 körzet van, míg a XXI. választókerületben 26 helyett 10 körzet. A tagterületet az önként jelentkezett tagokból megalakította a körzeti bizottságok. **Kardos Jenő** végül elabotratott tervezést elő a körzeti szervezeti adminisztrációjáról, amelyet elfogadtak és többszörösített elhatározták.

— A Józsefvárosi (XIX.) Nemzeti Demokrata Pártkör január 28-án, szerdán, igazgatói vacsorát rendezett. **Környecz Zoltán** dr. elnök üdvözölte a megjelenteket, majd **Gál Jenő** dr. tartotta meg tagvató beszédét. Le akarjuk írni magunkról a mai idők nyugtát és európaiak akarunk ismét lenni, nem véres horádák, azokat kell tehát követnünk, akik a haladást hirdetik a demokrácia szent közösségbe való bekapcsolódást, nem pedig a polgári ör szétforogását. Az olyan politika hívei vagyunk, mely nemcsak akkor gondol a népre, amikor általánosan lért élte, hanem akkor is, amikor jógokat és megelhetést kell adnia a polgárságnak. — **Holt Imre** válaszlát a felavatottak nevében **Gál Jenő** beszédére, majd **Benedek János** képviselő tolmácsolta Vázsonyi Vilmos üdvözlését. **Bibó-Horváth János** felelőslátása után **Horváth (IV) Károly** fejtette azokat az okokat, melyek őt a Wolff-pártból való kilépésre és a Demokrata Párthoz való csatlakozásra késztették. **Végül Huska Vilmos** képviselő a kispártsóság szervezkedésének szükségességét hangsúlyozta.

— A Kőbányai Nemzeti Demokrata Párt január 28-án tisztújító rendkívüli közgyűlést tartott, mely egyhangú lelkesedéssel a tisztikar a következőképpen választotta meg: Elnök: **Vágó Sándor** bankár, ügyvezető elnök: dr. **Erőds Dénes** ügyvéd, főtitkár: **Hiltz József** a Fociera biztosító társaság vezetőtitkára, pénztáros: **Gergely József** kereskedő, házagny: **Belter Sándor** terménykereskedő. Választmányi tagok: **Büchler Armin**, **Engel Armin**, **Fischer Vilmos**, **Friedl Jenő**, **Gellő Jákab**, **Grün József**, **Haas József**, **Kiss Matyas**, **László Debő**, **Mayer Jenő**, **Nádas Kálmán**, **Roth Albert**, **Sattler Pál**, **Schmitt Mihály**, **Strasser Jenő**, **Zimmermann Sándor**, **Wesely Antal**. — **Vágó Sándor** elnök megköszönte a közgyűlés egyhangú bizalmát, hangsúlyozta az új vezetőség nehezedő munka fontosságát és jelentőségét a közéleti közzélt választásokra való tekintettel. — Dr. **Erőds Dénes** ügyvezető elnök indítványára a közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a tisztikart két társelnökkel, két titkárral kiegészíti és a választmányi tagok számát 40-re fel emeli. Ezen kiegészítés a legközelebbi közgyűlésre fog megtörténni. — **László Debő** indítványozza, hogy az egyik társelnök tisztviselőt a demokratikus gondolkodásról képzésért **Károly Géza** nagyvágóval bízzék meg. A közgyűlés egy szűkebbkörű bizottság küldött ki azon célból, hogy **Károlyi Géza** a társelnökség elfogadására felkérje. — **Vágó Sándor** elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy február 2-án, hétfő este 8 órakor Kőbányán a Régi Sörházban (X. Előd uca) társasvacsorát rendez, melyre a központi demokrata párt vezetőségét is meghívja. Ertesülésünk szerint a társasvacsorán dr. **Vázsonyi Vilmos**, **Pakots József**, **Benedek János** nemzetgyűlési képviselő urak és dr. **Bodny Ernő** a központi demokrata párt elnöke is meg fognak jelenni.

A Terézvárosi Jótékony Nőgyulek nevében kérem a Terézvárosban lakó, vagy üzlettel bíró kereskedő urakat, hogy ezidén tekintsenek el az egészségi okoknál fogva személyes látogatásomtól és küldjék el adományait lakásomra, **Bulyovszky uca 14.** Az egyesület kizárólag a közepesülési szemérem szegényeit, az elszegényedett kereskedő, tisztviselőket, tanárokat, művészek sorsán óhajt segíteni, ezért kérem hogy adományait ehhez a mértékhez igyekezzenek szabni.

A Terézvárosi Jótékony Nőgyulek nevében előző is hálás köszönetet mond

Vázsonyi Vilmosné

— A XIX. választókerület Demokrata Pártkörének ifjúsági csoportja február hó 5-én, este 8 órakor alakuló és ismerkedési estét rendez, melyen a Központi Ifjú Demokrata csoport elnöke, dr. **Fábián Béla** nemzetgyűlési képviselő is megjelenni.

A Belvárosi Demokrata Párt rövidesen végleges klubhelyiségébe költözik. A helyiség átalakításai munkálatai most folynak és reméljük, hogy már legközelebbi számunkban meghívhatjuk Budapest demokratáit a demokratikus eszme legújabb várának felavató ünnepére. A helyiség a Magyar uca 50. szám alatt lesz.

— A Ferencvárosi Nemzeti Demokrata Kör f. hó 29-én este, tagvató vacsorát tartott, mely alkalom-

Az Újpesti Nemzeti Demokratapárt társasvacsorája az új városi képviselők tiszteletére

Az Újpesti Nemzeti Demokratapárt vasárnap este a Pannónia Kávéház nagytermében társasvacsorát rendezett az új városi képviselők tiszteletére. Impozáns keretek között zajlott le a társasvacsora, amelyen résztvettek: dr. **Fábián Béla** nemzetgyűlési képviselő és neje, dr. **Semsey Aladár** polgármester elén a városi tanács: dr. **Boros Mór** főjegyző, dr. **Pádoggy Gyula** főorvos, **Hoffer Mihály** műszaki tanácsnok, **Löwy Sándor** gazdasági tanácsnok, **Bánó Vince** pénzügyi tanácsnok, **Várady Zsigmond** adóügyi tanácsnok, **Darvas Bertalan** neplélteti tanácsnok és **Kriszt Lajos** polgármesteri titkár.

Gömöri Vilmos a rendezőbizottság nevében üdvözölte az elnököt a megjelenteket. Kimentette dr. **Kiss Sándor**, a párt elnökének távollmaradását, aki betegsége miatt nem jöhetett a társasvacsorára. Ezután dr. **Antal Endre** fejtette ki, hogy az 1925-ik esztendő jelentős éve az újpesti demokrata pártnak és Újpestnek, mert ebben az esztendőben a kismemberek a kiskereskedők és iparosok sorából kerültek be virilis-jogon a városi képviselőtestületbe.

Most dr. **Fábián Béla** nemzetgyűlési képviselőt kívánták hallani, aki zágó tapsalban lépett fel szelőre.

Ma nem országos politikáról beszéltek — kezdte határozottan beszédét — hanem a város gazdasági politikájáról. A politika szó ezúttal nem általános értelemben értendő, hanem úgy, hogy a képviselők vezérlő gondolata csak az legyen, hogy minden ügykezeléssel a város érdekében cselekedjenek. A városi közgyűlési teremben felejték el az országos politikát, ott ne igazodjanak az országos politikához, ott kizárólag a város gazdasági érdekeit tartásuk szent előtt. Ugyanígy a tisztviselőknél se nézzék politikai meggyőződésükkel, hanem hogyan végrik munkájukat. Úgy látszik, ez az elv itt már érvényesült, mert a városvezető jól gazdálkodtak, szemben a fővárossal, ahol 15.000.000 aranykoronát a deficit. Ezután hosszasan foglalkozott általános gazdasági

mal dr. **Erstein** Manó orvos, alenök tartotta a tagvató beszédét. Az új tagok nevében **Szabó István**, a Generál titkára köszöntö meg megratott szavakban az üdvözlést. **Végül Pakots József** nemzetgyűlési képviselő, elnök hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet. Beszédé után az örési számban megjelent párttagok percekig tartó, meleg ünneplésben részesültek.

kérdésekkel, amelyek kapcsán elmondotta egy kereskedőnek a panaszát, aki azt mondta, hogy *ünnepe van akkor, ha vevőt lát és nem forgalmidőellenőrt.* Ez a helyzet ma az egész gazdasági helyzetben, ma minden rétegen van gazdasági válság. Rátérve az országos politikára, kifejtette, hogy *milyen nagy szükség lenne ebben a csöppnyi országban az összetartásra*, amelyet sajnos nagyon kevés helyen tapasztalhatunk. Az új városi képviselők egészségére emelte poharát. A jelenlétük hatalmas tapsviharral tüntettek a beszéd végzetével szeretett képviselőjük mellett.

Utána **Negyedi Szabó Béla** beszélt. Ebben az esztendőben ismét választás lesz és itt a feher asztal mellett a pártok összetartásának adják tanujelét. Ebben a városban előnyösebb a helyzet, mint másutt, mert itt nem volt **Wolff** és **Sipőcs**, itt béke és megértés volt a legvadabb kurzus-időkben is. Ez eredményezett a megtakarítást, amelyet jóléti intézmények leterítésével vissza kell adni a város lakosságának. Majd azt a kérdést intézte dr. **Fábián Béla** képviselőhöz, hogy figyelembe a várost a vármegyétől, hiszen az ország legnagyobb városa Újpesten és megértés, hogy törvényhatósági város legyen.

Szalay Sándor dr., a függetlenségi párt elnöke odaköndült, hogy a városi politikából kizárólag csak az országos politikát. **Mihályi Ferenc** szociáldemokrata titkár kijelentette, hogy elvieknek fontatlansá mellett együtt dolgoznak a polgári pártokkal a polgári értekek megvédésére.

Végül Semsey Andor polgármesteri képviselőt kívánták hallani. A polgármester az új képviselőket üdvözölte. Majd **Vázsonyi János** képviselő beszédére lépett fel, amelyben helyesli a polgármester munkáját. Felajánlotta szolgálatait a lakosságnak és minden igyekezetével azon lesz, hogy a legjobban szolgálja a város érdekeit.

Jókaik-ünnep a Lipótvárosi Demokrata Körben

Azoknak az ünnepeknél sorába, melyek **Jókaik** Mór születésének századik évfordulója alkalmából büszkén hirdetik, hogy magyar volt a múlt évszázad egyik legnagyobb írói zsenije, méltán kapcsolódik be az a gyönyörű ünnepély, melyet a Lipótvárosi Demokrata Kör hódolt az író halhatatlan emlékének. **Gál Jenő** vezető beszédében emelkedett, lelkes szavakkal ismertette az este jelentőségét. Olyan sokat politizáltunk itt ezen a helyen, mondtotta, hogy jól esik az az üdülés, melyet a mai ünnep jelent, mikor a magyar mű egyik legnagyobb zsenije emlékének áldozunk. Ünnepekre jöttünk itt össze, mely azokba az időkbe vezet bennünket vissza, amikor még gyönyörű volt itt Magyarországon az élet, amikor még élt közöttünk a világ legnagyobb fantáziája és írta gyönyörű regényeit. Ma, ebben a szomorú korban, visszavágyunk ezeket a gyönyörű időket, amikor a költőiről emléket idéztük. Hirdesse ez az ünnep a kultúrmozgatók előtt, hogy a magyar tehetség, mely a magyar tevélyéből fakadt és szökött világba, nem lehet elnyomni és elpusztítani, az élni for tovább is és győzedelmesen fogja hirdetni mindig Magyarországot kulturális nagyságát.

Ezután **Pakots József** emelkedett szólásra.

— Jókaik pályája — mondtotta — a magyar történelem egyik legnehezebb és véresebb időszakában kezdődik. 1846-ban jelenik meg „Hétköznapok” című regénye, mely ünnepeket jelent a magyar közönség számára. Felépnek Jókaik nagy kortársai és megteremtik annak a gondolatnak evangéliumát, melyet mi nemzeti demokráciának nevezünk. Ezek a géniuszok rakták le annak a szellemi politikának alap-

ját, mely jelentette a szabadságot, a szellemet, a szót, a belélt. Jókaik Mór a 19. század nagy gondolatköreiből lépett a halhatatlanság gondolatköreibe és vitte magával századát és nemzetét. Csak olyan írtán, mint ő volt, tud olyan munkásságot kifejtetni, mely őt korának legtermékenyebb írójává teszi, hiszen **Dumas**, akik alkotás tekintetében utána következnek, 300 kötetet írt, Jókaik 350-et, nem beszéve elkeiről és jegyzeteiről, melyek szintén kötetekre mennek. Otthon volt a tudomány minden terén. A fizika, a kémia, a csillagászat és az asztronómiának nem voltak előtte rejtélyei. Otthonos volt a deszalfeljárás és otthonos volt a paraszasszony kunyhójában, a hegerek agostromói bércein és a tengerek mélyén. A honfoglalás világán, bujdosó kurokok idején, a 48-as harcok hősein keresztül átvész fantáziájának csillóságosa a jelenen keresztül a jövőbe. Túlsmánylása a valóságot. Leszáll a föld mélyébe és a fekete gyémántokat feltaláló esakánya, hogy felfedje a történelemelőtti idők csodáit. Költői lelke a világ legedősátságát képvisel népsépi be regényeit. Jókaik, akiről azt mondják, hogy romantikus volt, ismerte az élet realitását is. Hősei a legedősátság és legdemoknuszban tulajdonságokkal vannak felruházva, de mellekalkalásis élnék, élnek még ma is. Humora deris, könnyed és mégis mélységes. Aki követi útján szellemes röpít, látja Magyarországot legedősátságban, dicséletes napjait és ha ma egy retentő katalógiuma elsőpörné Magyarországot, újra feltámadna, mert örökre él az ő regényében.

Ezután Jókaiknál kapcsolatos személyi emlékeit, vele való találkozásait elevenítette fel **Pakots József** abból az időből, amikor Jókaik lapjának munkatársa volt. Beszédét azzal a kíváncsisággal fejezte be, hogy bár oly szépségteljesen és dicsősegetheresen élendű új életre Magyarországot, mint amilyenek ezt Jókaik Mór fantáziája festette.

Percekig tartó ünnepléssel köszöntö meg a jelenlétűk tömege **Pakots József** magasztos, költői személyiség beszédét, majd utána **Benedek János** és **Károly Hugó** hódoltak a nagy zseni géniuszának. Ezzel a gyönyörű ünnepélyt meghatótt hangulatban ért véget.

Felölös szerkesztő: Dr. Hajdu Marcell
Felölös kiadó: Zsombor Géza

Fürdőszoba berendezések
autogeisör és gázfürdő, kályhajavítások
épületbelső munkák
WIESEL ADOLF
VI, Vilmos császár út 47. Telefon: 91-20

Műbutorokkiállítás!
Üri- és háziszoba különlegességek
Hiteleknekkel üzleti kedvezmény
TROTZER ES WIDDER BUTORIPARI RT.
Budapest VII. Wesselyányi uca 18. sz.